

Porvoon museoyhdistys ry.
Porvoon museo

TOIMINTAKERTOMUS 2024

PORVOON MUSEO
BORGÅ MUSEUM

Loviisan Alakaupungissa katselmuksella. Kuva: Annika Korhonen.

Ilmiömäinen Iris -näyttelyn purkua. Kuva: Juha Jämbäck.

Sisällysluettelo

1 Porvoon museo – Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo	5.
1.1 Museovuosi 2024	6.
1.2 Museotoiminnan luvut 2024	6.
1.2.1 Museon aukioloajat	7.
1.2.2 Kävijät	7.
1.3 Kävijäkyselyt ja sidosryhmätyö	8.
1.4 Yhteistyö Porvoon kaupungin kanssa	8.
1.5 Porvoon museon strategia 2023–2025. Aikakauden sydän – Hjärtat i tiden	9.
2 Porvoon museon kokoelmat ja kokoelmapalvelut	10.
2.1 Porvoon museon kokoelmat ja kokoelmatiimin työ vuonna 2024	10.
2.2 Kulttuurihistoriallinen kokoelma	12.
2.3 Taidekokoelma	12.
2.4 Luonnontieteellinen kokoelma	12.
2.5 Kuva-arkisto	12.
2.6 Historiallinen arkisto	12.
2.7 Kirjakokoelma	12.
2.8 Käsikirjasto	12.
2.9 Kokoelmien hoito	14.
2.9.1 MuseumPlus-järjestelmä ja BMN-tietokanta	15.
2.9.2 Finna-, Europeana-, FinBIF- ja GBIF-portaalit	15.
2.10 Lainat ja talletukset	15.
2.11 Konservointi ja näyttelytarpeisto	17.
2.12 Kokoelmapoliittinen ohjelma	17.
2.13 Tutkijapalvelut ja aineistojen käyttö	17.
2.14 Nykydokumentointi	18.
2.15 Tutkimushankkeet	18.
2.16 Merkitysanalyysikoulutus	18.
2.17 Kokoelmatiimin järjestämät koulutukset	19.
2.18 Hoitokokoelmat	19.
2.18.1 J. L. Runebergin koti	20.
2.18.1.1 Kokoelmatyö J. L. Runebergin kodissa	20.
2.18.1.2 Kotimuseon esine- ja taidekokoelma	20.
2.18.1.3 J. L. Runebergin kodin arkisto	21.
2.18.1.4 J. L. Runebergin kodin virka-arkisto	21.
2.18.1.5 Referenssikirjasto	22.
2.18.2 Porvoon kaupungin taidekokoelmat	22.
2.18.3 Kokoelmatyö kaupungin taidekokoelmissa	22.
2.18.2.1 Walter Runebergin veistoskokoelman arkisto	23.
2.18.2.2 Walter Runebergin veistoskokoelman virka-arkisto	23.
2.18.4 Lainat hoitokokoelmista	23.
2.18.5 Tutkijapalvelu hoitokokoelmissa	24.

3 Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo	25.
3.1 Museotoiminnan edistämistehtävä	26.
3.1.1 Paikallismuseoiden kokoelmatyö	27.
3.1.2 Kehittäminen ja verkostot	27.
3.1.3 Itä-Uudenmaan museoiden yhteistyöryhmä	29.
3.1.4 Näyttelytoiminta	30.
3.1.5 Museoviraston avustukset paikallismuseoille	30.
3.2 Kulttuuriympäristötehtävä	30.
3.2.1 Tapahtumat	32.
3.2.2 Työryhmät	32.
3.2.2.1 Valtionavustukset kulttuuriympäristön hoitoon	33.
3.2.3 Rakennustutkija	33.
3.2.4 Korjausrakentamisen asiantuntija	34.
3.2.5 Arkeologi	35.
3.2.6 Kulttuuriympäristötieto ja digitaalisen saatavuuden edistäminen	37.
4 Näyttelypalvelut	38.
4.1 Näyttelyt Porvoon museossa 2024	38.
4.2 Porvoon museon tuottamat näyttelyt muiden tiloissa	42.
4.3 Näyttelytoiminta verkossa	42.
4.4 Valmistelussa vuonna 2024 olevat näyttelyt	43.
5 Yleisötyöpalvelut	44.
5.1 Yleisötyötiimin työ 2024	45.
5.2 Opastukset	44.
5.3 Palvelut kouluille ja päiväkodeille	44.
5.4 Porvoon kulttuuripolku	45.
5.5 Palvelut senioreille	46.
5.6 Tapahtumat	47.
5.7 Muu yleisötyö	50.
6 Hallinto- ja tukipalvelut	52.
6.1 Viestintä	52.
6.1.1 Mediaviestintä	52.
6.1.2 Verkkosivut ja Finna-palvelu	53.
6.1.3 Sosiaalinen media	54.
6.1.4 Muu viestintä	55.
6.2 Museokauppa	57.
6.3 Museokortti	57.
7 Organisaatio ja henkilökunta	58.
7.1 Vakituinen henkilökunta ja heidän sijaisensa	58.
7.2 Määräaikainen henkilökunta	60.
7.3 Harjoittelijat	62.
7.4 Rekrytoinnit	62.
7.5 Henkilökunnan julkaisut ja esitelmät	62.
7.6 Henkilökunnan tilaisuudet	63.
7.7 Työhyvinvointikysely	63.

8 Toimitilat	64.
8.1 Museorakennukset	64.
8.2 Kokoelmatilat	64.
8.3 Toimistotilat	64.
9 Porvoon museoyhdistys ry.	65.
9.1 Hallitus	65.
9.2 Jäsenpalvelut	66.
9.3 Museon ja henkilökunnan jäsenyydet	66.
10 Liitteet	67.

*Kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck vastaanottamassa Suomen museoliiton kultaista ansiomerkkiä.
Kuva: Hannele Tenhovuori.*

1 Porvoon museo – Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

Porvoon museo (avattu 1897) on Porvoon museoyhdistys ry:n ylläpitämä kulttuurihistoriallinen museo ja Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo. Museo vaalii, ylläpitää, tutkii ja välittää Porvoon ja Itä-Uudenmaan alueen aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä, minkä asiantuntijana se toimii. Museon kokoelmat sisältävät esineitä, taideteoksia, luonnontieteellisiä näytteitä ja niihin kuuluvat valokuva-arkisto ja historiallinen arkisto. Museo tuottaa asiantuntija- ja yleisöpalveluja museotiloissa ja verkossa ja ylläpitää museokauppaa.

Porvoon museo kuuluu valtionosuusjärjestelmän (VOS) rahoituksen piiriin ja sillä on alueellisen vastuumuseon asema. Museolaki (314/2019) säätelee valtionosuutta saavien museoiden toiminnan periaatteet. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Museovirasto ohjaavat VOS-museoiden toimintaa.

Porvoon museon toimialat ovat historia ja kulttuurihistoria, kuvataide, luonnontiede ja kulttuuriympäristö.

Porvoon museo on Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo, joka vastaa alueensa kulttuuri-perinnöstä kansallisesti. Itä-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon tehtävät ovat 1. museotoiminnan edistämistehtävä ja 2. kulttuuriympäristötehtävä. Alueellinen vastuumuseo kehittää ja edistää museotoimintaa, toimialan yhteistyötä sekä kulttuuriperinnön tallentamista ja digitaalista saatavuutta toimialueellaan. Alueellinen vastuumuseo toimii rakennetun ja arkeologisen kulttuuriympäristön sekä maiseman asiantuntijana, joka antaa lausuntoja, osallistuu viranomaisneuvotteluihin ja antaa neuvontaa, sekä kehittää ja edistää kulttuuriympäristön vaalimista, toimialansa yhteistyötä sekä kulttuuriympäristötiedon digitaalista tallentamista ja saatavuutta.

Porvoon museon organisaatioon kuuluu 21 museoammattilaista.

Kuvaa Sininen hetki -näyttelystä. Kuva: Sanna Johansson.

1.1 Museovuosi 2024

Vuosi 2024 oli Porvoon museon 128. toimintavuosi ja museon strategian 2023–2025 *Aikakauden sydän – Hjärtat i tiden* toinen vuosi. Toiminnan painopisteet olivat kokoelmien ja kulttuuriympäristötiedon digitaalisen saatavuuden laajentaminen, kokoelmaohjelman päivittäminen, museon aukioloaikojen pidentäminen ja näyttelyuudistuksen käynnistyminen.

Näyttelypalvelujen uudistustyö vaati myös hankesuunnittelua ja lukuisien apurahojen hakua sekä yksityisiltä että julkisilta rahoittajilta.

Museokokoelmien ja kulttuuriympäristötiedon digitaalinen saavutettavuus oli keskeinen työn painopiste vuonna 2024. Kokoelmapalvelut kuratoi ensimmäiset kokonaisuudet Finna-palveluun, jossa Porvoon museon näkymä avattiin kesäkuussa.

Porvoon museon kokoelmapoliittiseen ohjelmaan tehtiin päivitys ja ohjelma koskee myös hoito- ja talletuskokoelmia.

Kokoelmatyötä tehtiin poikkeuksellisen laajasti hoitokokoelmissa vuonna 2024 johtuen Svenska litteratur sällskapet i Finlandin (SLS) kanssa tehdystä selvityksestä, jonka kohteena olivat valtion omistaman J. L. Runebergin kodin arkisto, virka-arkisto ja referenssikirjasto sekä Porvoon kaupungin omistaman Walter Runebergin veistoskokoelman arkisto ja virka-arkisto. Edellä mainitut Porvoon museon tiloissa säilytyksessä olleet aineistot siirrettiin SLS:n tiloihin.

Helmikuun alussa Porvoon museossa aloitti työnsä määräaikainen näyttelytuottaja, jonka työn myötä museon näyttelypalvelut ja näyttelyt uudistuvat vähitellen. Työn painopiste 2024 oli Vanhan raatihuoneen ns. Vaunuvaja-tilan uudistaminen tuottamalla sinne Porvoon historiasta kertova näyttely ja kohtaamistila.

Museo tuotti vuonna 2024 neljä uutta näyttelyä: *Siluetti. Pitkä ääriviiva* ja *Albert Edelfelt 170* Vanhalla raatihuoneella ja *Sininen hetki. Näyttely talven linnuista* Holmin talossa, jossa oli esillä myös *Porvoon triennaaliin* kuulunut näyttely, jossa oli mukana viisi taiteilijaa. Lisäksi toteutettiin kaksi joulupöytäkattausta sekä uudistettiin kuvataiteen kokoelmaripustuksia Vanhalla raatihuoneella. Alueelliset vastuumuseopalvelut tuotti yhden kiertonäyttelyn.

1.2 Museotoiminnan luvut 2024

Porvoon museon Holmin talo ja Vanha raatihuone olivat avoinna 275 päivänä. Kokonais-kävijämäärä museon näyttelyissä ja tapahtumissa oli 42 153. Luku ei sisällä alueellisia tapahtumia eikä kävijämääriä museon muiden tiloissa toteuttamissa näyttelyissä. Opastuksia pidettiin kaikkiaan 257 ja niille osallistui 4 135 asiakasta. Työpajoja järjestettiin 115, oppitunteja 50 ja luentoja 41. Muiden tapahtumien määrä vuonna 2024 oli 44 ja niille osallistui 1 955 asiakasta.

Tutkijapalvelut ja muu asiantuntijatuntijapalvelu oli laajaa: kokoelmatiimi vastasi 508 yhteydenottoon ja alueellisen työn asiantuntijat vastasivat 981 asiakkaan yhteydenottoon. Museo tuotti 301 lausuntoa ja 208 kannanottoa ja teki 232 katselmusta tai tarkastusta. Itä-uudenmaan alueella museon järjestämiin tapahtumiin osallistui 495 henkilöä ja sen toteuttamien kiertonäyttelyiden kävijämäärä oli noin 1 400.

Kokoelmien luettelointi eteni kaikkiaan 24 757 ja kokoelmat karttuivat yhteensä 6 709 objektilla. 72 objektia konservoitiin.

Lehdistötiedotteita lähetettiin 22 kpl ja mediaosumia paikallisissa kanavissa saavutettiin 89.

1.2.1 Museon aukioloajat

Vanha raatihuone ja Holmin talo olivat avoinna talvikaudella 3.1.–31.5 ja 1.9.–30.12. keskiviikosta sunnuntaihin klo 12–16 ja parillisten viikkojen keskiviikkoina klo 12–18, yhteensä 20/22 tuntia viikossa. Kesäkaudella 1.6.–31.8. museo oli avoinna maanantaista sunnuntaihin klo 11–18, yhteensä 49 tuntia viikossa.

Pääsymaksut	
Aikuiset	12 €
Eläkeläiset, opiskelijat ja työttömät	8 €
Alle 18-vuotiaat	0 €

1.2.2 Kävijät

Kokonaiskävijämäärä oli 42 153 (2023: 36 635), joista maksaneita kävijöitä oli 31 829. Museokortti-kävijöitä oli 20 533 joka on 48,7 % museon kokonaiskävijämäärästä ja 64,5 % maksaneista kävijöistä. Museokortilla kävijöiden määrä valtakunnallisella tasolla on nousussa. Porvoon museossa kasvua edelliseen vuoteen oli 48,38 %. Porvoon museossa kokonaiskävijämäärästä 53,7 % ajoittui kesäkuukausille 1.6.–31.8. Ulkomaalaisten osuus kokonaiskävijämäärästä oli 10,5 %.

Vanha raatihuone	
Aikuiset	17 876
Alle 18-vuotiaat	2 103
Koululaiset ryhmissä	1 569
Päiväkotilapset ryhmissä	396
Yhteensä	21 944
Holmin talo	
Aikuiset	16 703
Alle 18-vuotiaat	1 991
Koululaiset ryhmissä	730
Päiväkotilapset ryhmissä	612
Yhteensä	20 036
Veteraanihuone (ilmainen sisäänpääsy)	
Yhteensä	173

1.3 Kävijäkyselyt ja sidosryhmätyö

Porvoon museo teetti toimintansa kehittämiseksi asiakastyytyväisyyskyselyn 1.6.–31.8.2024. Kysely toteutettiin kolmella kielellä lomakekyselynä molemmissa museoissa ja sen rakenne oli sama kuin vuonna 2023. Vanhalla raatihuoneella kyselyyn vastattiin ahkerammin (99 kertaa) kuin Holmin talossa (60 kertaa). Museon kokonaiskävijämäärä kyselyn ajanjaksona oli 22 652. Heistä 159 osallistui kyselyyn, joten vastausprosentti pieneni (266 vuonna 2023). Vastaajista porvooolaisia oli 21, kotimaan matkailijoita 97 ja ulkomaalaisia matkailijoita 34. Vastaajista 145 oli erittäin tyytyväisiä museossa saamaansa palveluun, heistä 141 olivat valmiita suosittelemaan museota muillekin. Kyselyssä selvitettiin myös sitä, mikä sai heidät tulemaan Porvoon museoon. Museokortin merkitys ja toisen seurassa tuleminen mainittiin tasaveroisesti (49 kertaa). Hetken mielijohteesta tulleita vastaajia oli 40.

Harjoittelija Kevin Illman toteutti osana liiketoiminnan perustutkimuksen opintojensa (Careeria) palvelumuotoilun näyttöä varten kaksi Porvoon museota käsittelevää kyselyä Careerian opiskelijoille. Kyselyiden päämääränä oli kartoittaa, miten nuoret tällä hetkellä näkevät museon, mitä nuoret ajattelevat museon toiminnasta ja mitä he toivoisivat museokäynneiltä. Ensimmäiseen, sähköpostin kautta jaettuun monivalintakyselyyn vastattiin verkossa. Vastauksia saatiin noin 25 kpl. Toinen sähköpostikysely sisälsi avoimia kysymyksiä ja siihen vastasi 6 nuorta Illmanin lähipiiristä. Kysely vahvisti käsitystä, että museo ei nykyisellään tavoita nuoria kävijöitä, vaikka sisällöt osuisivatkin yhteen nuorten kiinnostuksen kohteiden kanssa. Kaksi kolmasosaa 17–18-vuotiaista kyselyyn vastanneista ajatteli itse, ettei museo kiinnosta nuoria. Kyselyn mukaan nuoret tavoitettaisiin parhaiten sosiaalisen median kautta.

Museonjohtaja ja näyttelytuottaja toteuttivat vuoden 2024 seitsemän sidosryhmähaastattelua. Näihin tapaamisiin kutsuttiin yhteistyökumppaneita sekä vanhan Porvoon alueella toimivien yritysten että sidosryhmien edustajia. Tapaamisissa keskusteltiin mm. siitä, millaisia mielikuvia Porvoon museo herättää, millaisena toimijana museo nähdään kaupungissa, millaisia toiveita museoon kohdistuu ja millainen yhteistyö museon kanssa nähtiin mahdollisena. Vuonna 2024 tavatut henkilöt olivat: Airi Kallio ja Leo Kallio (Tee- ja kahvihuone Helmi), Antti Soivio (Porvoon paahtimo, Tilat.fi), Sari Myllynen (Visit Porvoo), Kimmo Kajaste (Salvus), Malin Hollmen ja Sanni Saarinen (Porvoon kirjasto), Kalle Alanen (Haven) sekä Minna Särelä (Porvoon kaupunki).

1.4 Yhteistyö Porvoon kaupungin kanssa

Porvoon kaupungin ja Porvoon museoyhdistyksen välinen määräaikainen yhteistyösopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun eli strategiakauden ajan. Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä. Porvoon museo hoitaa kaupungin omistuksessa olevia taidekokoelmia ja valtion omistuksessa olevan J. L. Runebergin kodin museokokoelmaa. Lisäksi yhteistyöhön kuuluu museopedagogisten palvelujen tuottaminen porvooolaisille ja asiantuntijatehtävät julkisen taiteen hankintaprosesseissa. Sopimukseen liittyvää vastuurajataulukkoa päivitettiin kaksi kertaa.

Vuoden aikana aloitettiin keskustelu siirtymisestä kumppanuussopimusmalliin. Museoyhdistyksen hallitus käsitteli asiaa useita kertoja ja valmistelu jatkui koko vuoden ajan. Sopimusta valmisteltiin järjestämällä kaksi työpajaa yhdessä kulttuuripalveluiden kanssa; toinen henkilökunnalle ja toinen hallitukselle. Kulttuuripalvelut järjesti vastaavan työpajan myös kaupungin työntekijöille.

Elinvoiman museokumppanuus hyväksyttiin Porvoon museoyhdistyksen hallituksessa ja elinvoimalautakunnassa joulukuussa ja sopimus allekirjoitettiin. Kumppanuussopimus on voimassa kolme vuotta. Sopimuksen sisältöä voidaan päivittää kauden aikana. Vastuurajataulukko on kumppanuussopimuksen liite.

Käytännön yhteistyö jatkui laajana Porvoon museon ja usean kaupungin toimialan kanssa. Se oli laajinta kokoelma- ja yleisötyöpalveluissa. Myös kehittämistyön osuus oli 2024 laajaa. Museonjohtaja osallistui Porvoon taidehallin kehittämiseen osana työryhmää kevästä vuoden loppuun saakka.

1.5 Porvoon museon strategia 2023–2025.

Aikakauden sydän – Hjärtat i tiden

Vuosi 2024 oli museon strategiakauden toinen vuosi. Strategiassa kuvataan museon organisaation rakenne, museon tuottamat palvelut ja kohderyhmät. Museo haluaa vaikuttaa tutkitun tiedon avulla tulevaisuuteen, joka on moniääninen ja kulttuurin pieniä ja suuria kertomuksia huomioiva ja ekologisesti kestävä. Lisäksi tavoitteena on edesauttaa Porvoon kaupunkistrategian vision (Unelmien kotikaupunki) toteutumiseen. Porvoon museon tavoitetilana on olla tunnettu, luotettu, suunnitelmallinen, ajankohtainen, hyvinvoiva ja oppiva sekä vastuullinen.

Porvoon museon palvelurakenne muodostuu viidestä yksiköstä, jotka ovat kokoelmapalvelut, Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo, näyttelypalvelut, yleisötyöpalvelut ja hallinto- ja tukipalvelut. Suurin muutos tulosityksiköiden toiminnassa vuonna 2024 tapahtui näyttelypalveluissa, jota johtaa näyttelytuottaja. Hän on myös johtoryhmän jäsen ja kuuluu hallinto- ja tukitiimiin. Strategiassa jokaiselle tiimille on laadittu visio, missio, lupaus ja kartoitettiin tarvittavat sisäiset ja ulkoiset edellytykset. Tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan, jonka vuosikokous hyväksyy.

Museon johtoryhmä toteutti strategiakauden 2023–2025 tulosten toteutumisen alustavan arvioinnin.

Sininen hetki -näyttelyn pikkulituja. Kuva: Jari Laurén.

2 Kokoelmapalvelut

Porvoon museo on kulttuuriperinnön asiantuntija, ja sen kokoelmapalvelujen visio on tehdä museosta yhteisten muistojen koti. Kokoelmien saatavuus ja ymmärrettävyys ovat strategisia painopisteitä, joita edistettiin mm. liittymällä Finna-palveluun, ja järjestämällä kokoelmatiimille merkitysanalyysikoulutus.

Kokoelmatyön ajallinen painopiste oli menneisyys, mutta myös nykypäivän tallennustyötä tehtiin ja otettiin talteen luonnontieteellisiä näytteitä talteen ottaen. Porvoon museo on myös mukana Porvoon kaupungin julkisen taiteen hankinnoissa. Porvoon museon kokoelmien käyttö sekä omissa että muiden näyttelyissä pitää kokoelmat kiinni nykyhetkessä.

Hoitokokoelmissa tehty työ oli vuonna 2024 laajaa, koska yhdessä Svenska Litteratursällskapet i Finlandin (SLS) kanssa käytiin läpi valtion omistaman J. L. Runebergin kodin arkisto- ja virka-arkisto sekä kaupungin omistaman Walter Runebergin veistuskokoelman arkisto- ja virka-arkisto. Em. aineistot siirtyivät SLS:n hallintaan syksyllä 2024.

Strategian mukaisesti kokoelmapalvelujen kohderyhmät ovat tutkijat, lahjoittajat, harrastajat, kollegat ja museokävijät.

2.1 Porvoon museon kokoelmat ja kokoelmatiimin työ vuonna 2024

Porvoon museon lähes 130 vuotta kattuneet kokoelmat ovat laajat ja niihin kuuluu monia kansallisesti merkittäviä avainkokoelmia. Porvoon museon tehtävänä on tallentaa Porvoon seudun ja Itä-Uudenmaan aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä sekä luonnonperintöä. Porvoon museo tuottaa kokoelmapalveluja asiantuntijoille ja yleisölle. Vuonna 2024 kokoelmat karttuivat ensisijaisesti lahjoituksin mutta myös muutamilla ostoilla.

Porvoon museon kokoelmatyöstä vastaa kokoelmatiimi, jota johtaa kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck. Hän vastaa museon esinekokoelmista, historiallisesta arkistosta ja vanhojen kirjojen kokoelmasta. Tiimiin kuuluivat vuonna 2024 amanuenssi Solveig Bergholm (luonnontieteelliset kokoelmat), konservaattori Heidi Gustafsson (tekstiilit ja konservointi), tutkija Lillemor Jordas (taidekokoelma, lainat ja talletukset), viestintäsuunnittelija Antti Juntunen (digitointi, MuseumPlus ja Finna), viestintäassistentti Inari Porkka (digitointi, MuseumPlus ja Finna), museomestari Katja Sillanpää (kokoelmatilat, ennaltaehkäisevä konservointi), museolehtori Hannele Tenhovuori (kuva-arkisto) ja amanuenssi Susanna Widjeskog (hoitokokoelmat). Museonjohtaja Johanna Lehto-Vahtera ja toimistopäällikkö Jaana Haapoja vastasivat käsikirjastosta. Yleisötyötiimin kuuluva Sirkku Mannerkoski osallistui kokoelmatyön avustaviin tehtäviin.

Kokoelmatyöhön osallistui myös harjoittelijoita: museologian opiskelija Mariaana Korpela luetteloi ja digitoi kokoelmia, Prakticum harjoittelijat Cecilia Lönnroth ja Stella Grönqvist avustivat

kokoelmatiimissä valokuvaamalla kokoelmia. Kokoelmatiimi ohjasi oli myös TET-harjoittelija Alina Korpelaa.

Täällä palvelaan -verkkonäyttelyyn liittyen vuonna 2023 alkanut kylttikokoelman tutkimus ja valokuvaus jatkuivat.

Finna-palvelussa avattiin ensimmäiset aineistokokonaisuudet yleisön saataville. Samassa yhteydessä museolle luotiin myös oma Finna-näkymä (<https://porvoonmuseo.finna.fi/>). Palvelun myötä kokoelmien saavutettavuus ja näkyvyys paranevat merkittävästi. Vuonna 2024 aloitettiin valmistelut Porvoon museon aineiston avaamisesta Europeanassa. Luonnontieteellisen kokoelman saavutettavuus verkossa (Laji.fi) on huomattava ja sisälsi vuoden loppuun mennessä yli 37 000 tietuetta.

Laajimmat toimenpiteet museokokoelmien näkyvyyden ja tunnettuuden parissa toteutetaan näyttelypalveluissa ja yleisötyön luennoilla ja opastuksilla. Vuonna 2024 tuli kuluneeksi 125 vuotta meteoriitin putoamisesta Bjurböleen. Aiheesta järjestetty Tomas Kohoutin ja Jarkko Kettusen luennolla yleisön nähtävillä oli museon kokoelmaan kuuluva kappale Bjurbölen meteoriitista.

Tutkijapalvelussa museo vastasi 508 asiakasyhteydenottoon, joista merkittävä osa liittyy valokuva-kokoelmaan. *Siluetti. Pitkä ääriveriiva* -näyttely sai aikaan kyselyjä siluetteihin liittyen. Yksityishenkilöiden lisäksi museo auttoi tutkijoita, asiantuntijoita, muita museoita ja Porvoon kaupunkia.

Kokoelmapalveluihin liittyvää työtä kehitetään yhden luukun periaatteella, jotta asiakas pääsee nopeasti asioimaan parhaan asiantuntijan kanssa. Kokoelmatyön kivijalka ovat toimivat kokoelmanhallintajärjestelmät, joita tiimi käyttää sujuvasti. Samalla kun eri kokoelmia ja aineistoryhmiä käytiin läpi ja pakattiin asianmukaisesti uudelleen järjestelmään liittyvä paikkatieto-järjestelmä oli aktiivisessa käytössä.

Museolehtori Hannele Tenhovuori (edessä) ja museomestari Katja Sillanpää (takana) kierrätettyjen karttalaatikoiden kera. Kuva: Johanna Lehto-Vahtera.

2.2 Kulttuurihistoriallinen kokoelma

Kulttuurihistorialliseen esinekokoelmaan liitettiin vuonna 2024 mm. Porvoon Teknillisen Tehtaan tuotantoa. Valtakunnalliseen tallennusvastuuseen kuuluvia esineitä oli 3 ja ne liittyivät Saara Hopeaan, J.L. Runebergiin ja Ville Vallgreniin.

2.3 Taidekokoelma

Kokoelma karttui mm. Lennart Segerstrålen maalauksilla ja grafiikalla sekä Kaija-Riitta Iivosen veistoksilla.

2.4 Luonnontieteellinen kokoelma

Vuoden kartunta koostui putkilokasveista, perhosista ja linnuista. Lahjoitettu putkilokasvikokoelma on erittäin merkittävä ja sisältää kaikki alueella esiintyvät lajit ja monet risteymät yli sadan vuoden ajalta.

2.5 Kuva-arkisto

Kuva-arkiston laajuus kokonaisuudessaan on yli 160 000 objektia. Vuonna 2024 kokoelmaan liitettiin albumeita ja yksittäisiä valokuvia tai negatiiveja.

2.6 Historiallinen arkisto

Asiakirjakokoelman laajuus on noin 180 hyllymetriä ja se karttui 6 asiakirjalla tai arkistoyksiköllä yhdistysten tai yritysten lahjoituksena.

2.7 Kirjakokoelma

Vanha kirjasto sisältää pääosin muiden lahjoituskokonaisuuksien yhteydessä tullutta kirjallisuutta. Kokoelma ei karttunut 2024.

2.8 Käsikirjasto

Museon henkilökunnan ja asiakkaiden käytössä on käsikirjasto.

Tallennetut, luetteloidut ja digitoidut objektit objektityypeittäin	lukumäärä
Kulttuurihistorialliset esinekokoelmat	
Porvoon museo	12 083
J. L. Runebergin koti	1 606
muut hoitokokoelmat	4
Kokoelmahallintajärjestelmään luetteloitujen objektien lukumäärä yhteensä	13 693
2024 luodut uudet inventaarionumerot	
Porvoon museo	359
J. L. Runebergin koti	6
muut hoitokokoelmat	0
Yhteensä	365
2024 digitoidut objektit	
Porvoon museo	808
J. L. Runebergin koti	0
muut hoitokokoelmat	0
2024 digitoidut objektit yhteensä	808
Digitoitujen objektien lukumäärä yhteensä	16 800
Taidekokoelmat	
Porvoon museo	3 842
J. L. Runebergin koti	159
muut hoitokokoelmat	1 454
Kokoelmahallintajärjestelmään luetteloitujen objektien lukumäärä yhteensä	5 455
2024 luodut uudet inventaarionumerot	
Porvoon museo	315
J. L. Runebergin koti	0
muut hoitokokoelmat	579
Uudet inventaarionumerot yhteensä	894
2024 digitoidut objektit	
Porvoon museo	645
J. L. Runebergin koti	0
muut hoitokokoelmat	50
2024 digitoidut objektit yhteensä	695
Digitoitujen objektien lukumäärä yhteensä	3 928
Luonnontieteelliset kokoelmat	
Kokoelmahallintajärjestelmään luetteloitujen objektien lukumäärä yhteensä	44 822
2024 BMN-järjestelmään luodut uudet ID-numerot	1 473
2024 luodut uudet tietueet FinBIF-portaalissa	6 975
FinBIF-portaalissa julkaistut tietueet yhteensä	37 249
Digitoitujen objektien määrä	11
Digitoitujen objektien lukumäärä yhteensä	529
Valokuvakokoelmat	
Kokoelmahallintajärjestelmään luetteloitujen objektien lukumäärä yhteensä	4 071
2024 luodut uudet inventaarionumerot	182
Digitoitujen objektien lukumäärä yhteensä	38 000
Arkistoyksiköt	
Kokoelmahallintajärjestelmään luetteloitujen objektien lukumäärä yhteensä	76
2024 luodut uudet inventaarionumerot	46

Kokoelmien kartunta				
		laajuus	kartunta 2024	lahjoittajia
Kulttuurihistoriallinen esinekokoelma	n.	44 000	77	11
Taidekokoelma	n.	5 300	10	5
Luonnontieteellinen kokoelma		50 000	5 000	4
Kuva-arkisto		160 000		
		valokuvaa	942	
		digikuvaa	32	
		negatiivia	613	
		albumia	3	
				14
Historiallinen arkisto		180 hm		5
		asiakirjaa tai arkistoyksikköä	6	
Ns. vanha kirjasto		152 ltk	0	0
Hoitokokoelmat				
	J. L. Runebergin koti	n. 3 000		
	Yrjö A. Jäntin kokoelma	1 250		
	Walter Runebergin veistuskokoelma	n. 200		
	Porvoon kaupungin taidekokoelma	584	21	1
yhteensä			6704	40

2.9 Kokoelmien hoito

Kokoelmatyössä jatkettiin vuonna 2023 käyttöönotetun kokoelmahallintaohjelman käyttöä, kokoelmien luettelointia ja inventointeja. Myös paikkatietojärjestelmää käytettiin aktiivisesti. Kokoelmatilojen järjestelyt, kokoelmasiirrot sekä infrastruktuurin parantaminen jatkuivat.

Porvoon kaupungin luovuttamat piirustuslaatikostot sijoitettiin arkistotiloihin. Niiden myötä vanhempia taide- ja arkistokokoelmia on mahdollista järjestellä paremmin ja uudempia kokonaisuuksia säilyttää asianmukaisesti. Nämä eri järjestelyt aloitettiin. Arkistokokoelmissa uusittiin säilytysmateriaaleja ja inventoitiin aineistoja. Arkiston järjestelyihin liittyi myös 28 hm laajuisen aineistokokonaisuuden siirto historiallisesta arkistosta toiseen kokoelmatilaan. Museon aluspiirustukset käytiin läpi Forum Marimumin limisaumahankkeeseen liittyen. Lahjoitetun perhoskokoelman mukana seurannut kaappi korjattiin ja muokattiin kokoelmakaapiksi soveltuvaksi.

Tekstiilikokoelmavarastossa tehtiin järjestelyitä tavoitteena tilan ja kokoelmien parempi hallinta poistamalla sinne kuulumatonta tavaraa.

Museon omia kokoelmia ja hoitokokoelmia valokuvattiin osana aineistojen parempaa hallintaa.

2.9.1 MuseumPlus-järjestelmä ja BMN-tietokanta

Sveitsiläisen zetcomin (zetcom Nordics) MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmä oli käytössä esine- ja taidekokoelmissa, kuva-arkistossa sekä historiallisessa arkistossa. Järjestelmävaihdosta vuonna 2023 seuranneiden tiedonsiirtovirheiden korjaukset ja tarkistukset jatkuivat. Finna-palvelun käyttöönotto edellytti objektitietojen tarkistamista ja täydentämistä. Kokonaisuudessaan vuoden aikana muokattiin ja täydennettiin 9 810 objektin tietoja.

MuseumPlussaan liittyneitä museon omia kokouksia ja koulutuksia järjestettiin neljä. Ohjelman pääkäyttäjinä toimivat Juha Jämbäck, Lillemor Jordas, Mai Joutsalainen ja Inari Porkka. Heille järjestelmätöimittaja järjesti 4 koulutus- tai infotilaisuutta. WebMusketti-ohjelma oli edelleen selainkäytössä MuseumPlussan rinnalla.

Luonnontieteellisten kokoelmien tallentamista jatkettiin museon sisäiseen Access-pohjaiseen tietokantaan, Borgå Museum Naturalia (BMN).

Kokoelmahallintajärjestelmiin tallennettu aineisto sisälsi sekä uushankintoja että vanhempaa aineistoa. Järjestelmään vietiin eriä Porvoon museon piippu-, teräsase- ja siluettikokoelmasta sekä Frans Nybergin piirustuksia. Kokonaisuudessaan luettelointi Inga Donnerin maalaamat lintu-akvarellit ja Suomen Metsästysmuseoyhdistyksen talletuskokoelma. Järjestelmässä olevan aineiston tietoja täydennettiin ja niihin liitettiin kuvia. Vanhojen paperikuvien luettelointitietojen päivitystyötä kokoelmahallintajärjestelmään jatkettiin. Vuoden aikana keskityttiin erityisesti Finna-palvelussa avattujen aineistojen läpikäymiseen sekä Karl-Gustav Widénin lahjoittaman herbaarion tallentamiseen BMN-tietokantaan ja FinBIF:iin.

2.9.2 Finna-, Europeana-, FinBIF- ja GBIF-portaalit

Ensimmäiset aineistot avattiin Finna-palvelussa 13.6.2024. Yleisön saataville tuotiin AB Iriksen ja Louis Sparren tuotantoa, Natalia Linsénin valokuvia ja 1700-luvun taidetta. Museolle luotiin myös oma Finna-näkymä. Vuoden lopussa palvelussa oli 223 esinettä, 92 kuvaa ja 44 taideteosta. Valmistelut Europeana-palveluun liittymisestä alkoivat.

Suomen Lajitietokeskuksen (FinBIF) portaalissa julkaistiin vuoden aikana 6 975 uutta tietuetta Porvoon museon luonnontieteellisestä kokoelmasta. Myös ensimmäiset tiedot museon kokoelmista jaettiin eteenpäin ja julkaistiin maailmanlaajuisessa portaalissa Global Biodiversity Information Facility (GBIF).

2.10 Lainat ja talletukset

Suomen lasimuseon näyttelyyn *Saara Hopea*, 3.2.–19.5.2024, lainattiin koruja, emaliesineitä, tuoli sekä lasihelmi, yhteensä 9 objektia.

Ateneumin taidemuseon näyttelyyn *Eero Järnefelt*, 5.4.–1.9.2024, lainattiin Järnefeltin maalaama akvarelli *Albert Edelfelt kuolinvuoteellaan*.

Lahden historiallisen museon uuteen perusnäyttelyyn *Hyvä paikka*, 6.6.2024–6.6.2025, lainattiin kansanomaisia hopeakoruja, yhteensä 3 korua.

Lahden historiallisen museon näyttelyyn *Kotiin – Karjalan kaikuja ja kuvia*, 7.6.2024–1.6.2025, lainattiin evakkolapsen nahkajalkineet.

Heinolan kaupunginmuseon näyttelyyn *Teeaika! Teekulttuuria 1700-luvulta nykypäivään*, 20.10.2024–6.1.2025, lainattiin teekannu sekä muki Iris-kokoelmasta.

Porvoon museon näyttelyyn *Siluetti. Pitkä ääriiviiva* lainattiin siluetteja, arkistoaineistoa, kirjoja, taidetta ja esineitä yksityiskokoelmista sekä J.L. Runebergin kodin, Fiskarsin museon ja Loviisan kaupungin museon kokoelmista, yhteensä 44 siluettia, 6 kirjaa ja 2 kirjettä, 3 esinettä sekä 2 taide-
teosta.

Piispantalossa tilapäisesti lainassa ollut ollut Hanna Frosterus-Segerstrålen öljymaalauk *Purjevene* palautettiin. Tilalle talletettiin A. W. Finchin *Porvoon ranta-aittoja* (1904).

Tilapäisesti lainassa ollut Lorenz Petersenin ja Peter Christian Holmin maalaama laivamuotokuva *Parkki Julie* palautettiin Porvoon museolle Porvoon kaupungin toimistomuuttojen takia.

Perimätiedon mukaan Ulla Möllersvårdille kuulunut hänen omista hiuksistaan valmistettu hiuskoru liitettiin talletuksena Porvoon museon kokoelmiin.

Museon kokoelmiin liitettyjen talletusten inventointia jatkettiin, tietoja päivitettiin kokoelma-
hallintaohjelmaan, osa luetteloitiin alusta.

2.11 Konservointi ja näyttelytarpeisto

Konservointityö painottui museon tuottamien näyttelyjen aineistoihin.

Täällä palvellaan -näyttelyn kylttien konservointityö valmistui. Työstä vastasi Katja Sillanpää.

Siluetti. Pitkä ääriiviiva -näyttelyyn valittuja Porvoon museon omia sekä yksityiskokoelmista lainattuja siluetteja ja muita paperipohjaisia teoksia konservoitiin, kuivapuhdistettiin, suoristettiin ja kehystettiin osittain uudelleen. Yhteensä 25 lainaobjektia sekä 42 objektia museon omista kokoelmista konservoitiin näyttelyä varten. Konservoinnista vastasi Kaisa Lepistö. Kehystyksestä vastasi Katja Sillanpää.

Albert Edelfelt 170 -näyttelyn paperipohjaisista taideteoksista 5 pintapuhdistettiin ja suoristettiin. Kahdelle akvarellille vaihdettiin UV-lasit sekä hapottomat pahvit. Näyttelyn esineet ja huonekalut pintapuhdistettiin. Konservointi- ja puhdistustyöstä, sekä kehystyksestä vastasivat Kaisa Lepistö ja Katja Sillanpää.

Sininen hetki -näyttelyyn valittujen Inga Donnerin akvarellien passepartout- ja taustapahvit vaihdettiin uusiin hapottomiin ja teokset kehystettiin. Työstä vastasi Katja Sillanpää. Näyttelyyn tuotettiin 33 keinotekoista lintumallia. Linnut valmisti Solveig Bergholm. Ne liitetään luonnon-tieteelliseen kokoelmaan näyttelyn jälkeen.

Tekstiilikonservaattori kokosi yhteen eri aikoina tehtyjä konservointikertomuksia, joita täydennettiin kuvilla ja muokattiin sellaiseen muotoon, että ne voidaan linkittää MuseumPlus-järjestelmään. Luonnontieteellisiä näytteitä pakastettiin ja korjattiin luettelointityön ohessa.

2.12 Kokoelmapoliittinen ohjelma

Kokoelmapoliittinen ohjelma 2024–2028 valmistui ja otettiin käyttöön. Ohjelma sisältää tarkat prosessikuvaukset kokoelmatyön osa-alueista. Päivitetty ohjelma sisältää myös hoitokokoelmat ja talletukset. Kokoelmaohjelma ja siihen liittyvä kokoelmakartta julkaistiin museon verkkosivuilla (<https://www.porvoonmuseum.fi/kokoelmat/>).

2.13 Tutkijapalvelut ja aineistojen käyttö

Tutkijapalvelu on osa kokoelmapalveluja ja siihen kuuluu yleisön, tutkijoiden, kollegojen ja muiden asiantuntijoiden monipuolinen palvelu. Vuoden aikana vastattiin 508 asiakasyhteydenottoon.

Museo esitteli erityisryhmille kaupungin historiaa, rakennuskulttuuria ja luonnontieteellisiä kokoelmia sekä antoi eri tavoin kaupungin historiaan, esine- ja rakennuskulttuuriin, kokoelmien hoitoon ja konservointiin, sekä arkistointikysymyksiin liittyvää neuvontaa.

Luonnontieteellisten kokoelmien tietoja on vuoden aikana käytetty luonnonsuojelua edistäviin projekteihin sekä maankäyttöprojekteihin, kuten tuulivoimapuistojen ja sähkönjakeluverkkojen

suunnitteluissa. *Bjurböle*- meteoriittinäytteiden tietoja käytettiin kansainvälisen tutkijaryhmän julkaisemassa artikkelissa *Impact Disruption of Bjurböle Porous Chondritic Projectile* (American Astronomical Society). Herbaariotietoja on käytetty myös kasvikirjaprojektissa.

2.14 Nykydokumentointi

Raatihuoneen kellotornin seinäkirjoitukset dokumentoitiin valokuvaamalla. Työn teki Alina Korpela osana TET-harjoittelua. Kokoelmapäällikkö dokumentoi Hiusgalleria Salon Elizan toimintaa Kirkkotori 9:ssä, jossa kampaamotoimintaa on harjoitettu vuodesta 1934.

Porvoon museo on mukana Stensbölen automuseon dokumentoinnissa. Museo on taiteilija Ivan Wallensköldin Stensbölen tilan navettaan perustama yksityinen ajoneuvokokoelma. Ajoneuvot ja muu esineistö on yksityisessä omistuksessa, mutta tilan omistaa SLS. Dokumentointi ja muu automuseoon liittyvä tulevaisuuden suunnittelu tehdään yhdessä auto- ja tieliikenteen valtakunnallisen vastuumuseo Mobilian ja SLS:n kanssa. Porvoon museon vastuuhenkilöinä toimivat museonjohtaja ja kokoelmapäällikkö.

2.15 Tutkimushankkeet

Ammattimainen kankaankudonta on itäisellä Uudellamaalla ollut perinteikästä ja vahvaa 1700-luvulta lähtien ja painottui sekä Porvoon pitäjään että Porvoon kaupunkiin. Kankaankudonta työllisti erityisesti maattoman väestönosan naisia, mutta kaupungissa toimi myös ammattikutojia ja kudottajia. Alue tunnetaan erityisesti puuvilla- ja pellavakankaistaan.

Porvoon museon kokoelmiin kuuluu neljä tekstiilinäytekokoelmaa, joiden lähde- ja tutkimusarvo on merkittävä. Museonjohtaja inventoi aineistot pääpiirteissään ja muokkasi niiden tutkimusta, luettelointia ja digitointia edistävän hankkeen, johon haettiin apurahaa Kansan Sivistysrahastolta ja Svenska Kulturfondenilta. Hankkeen avulla Porvoon museolla olisi mahdollisuus tehdä tutuksi ja saavutettavaksi näyttelyssä ja Finna-palvelussa kokoelmissaan olevat tekstiilinäytekokoelmat ja tuottaa uutta tietoa tekstiilityön perinteestä, joka alkaa olla useimmille täysin vierasta. Tutkimushankkeen vastuuhenkilöinä toimivat museonjohtaja ja kokoelmapäällikkö.

2.16 Merkitysanalyysikoulutus

Merkitysanalyysimenetelmä on museo-objektien ja -kokoelmien museoarvon ja merkitysten määrittelyyn tarkoitettu menetelmä. Kokoelmatiimi osallistui koulutukseen yhdessä Loviisan kaupungin museon edustajien kanssa. Sen vetäjinä toimivat lehtori Heikki Häyhä ja työelämäprofessori Leena Paaskoski. Kevään työskentelyjakso koostui neljästä osasta: ennakotehtävästä, kahdesta työpajasta sekä itsenäisestä analysointivaiheesta. Työn lopputuloksena syntyi viisi merkityslausuntoa, jotka esiteltiin myös koko museon henkilökunnalle.

Kokoelmatiimi teki opintomatkan Lahteen ja tutustui Lahden museoiden kokoelmatyöhön sekä näyttelyihin 18.9.

2.17 Kokoelmatiimin järjestämät tapahtumat

Porvoon oppaiden tutustumiskäynti kokoelmatiloissa 20.3., 6 osallistujaa.

Rasekossa opiskelevien museomestarien tutustumispäivä museon tiloissa 21.11., 16 osallistujaa.

2.18 Hoitokokoelmat

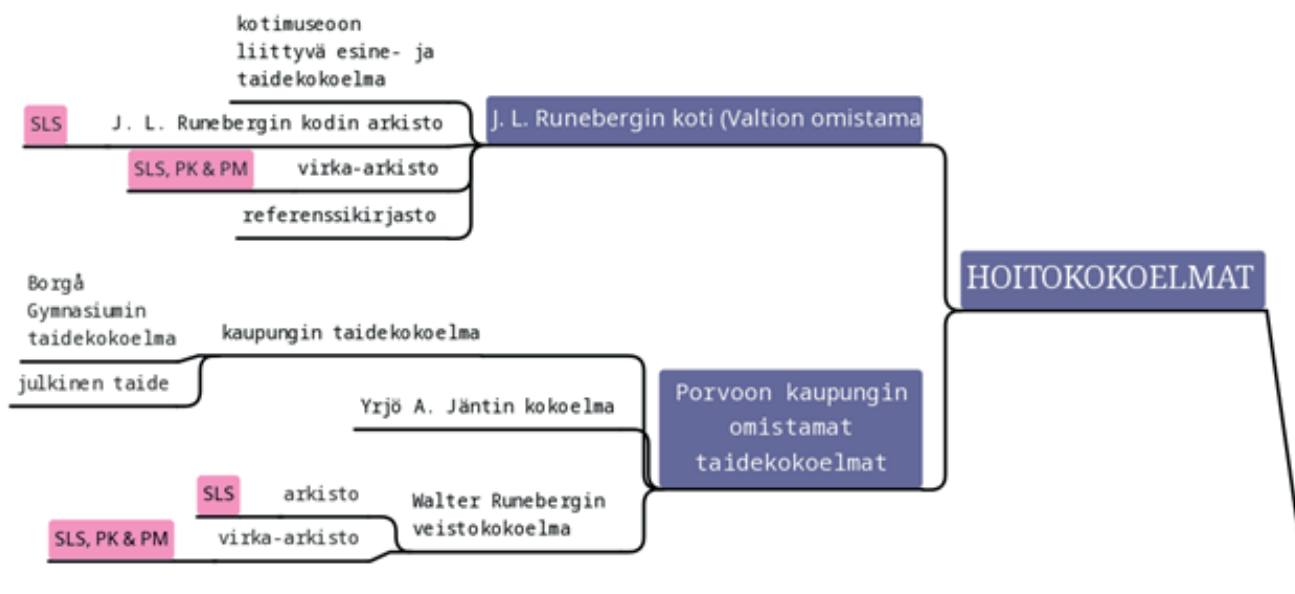
Porvoon museo vastaa Porvoon kaupungin taidekokoelman, Yrjö A. Jäntin kokoelman sekä Walter Runebergin veistuskokoelman ja näyttelyjen parissa tehtävästä työstä. Taidekokoelmien hoitotehtävästä on sovittu Porvoon museon ja Porvoon kaupungin välisessä kumppanuussopimuksessa 2024 ja toimenpiteet kuvataan museon ja kulttuuripalveluiden yhteisessä vastuurajataulukossa.

J. L. Runebergin kodin omistaa Museovirasto / Suomen kansallismuseo ja kokoelman hoidosta ja osittain näyttelytyöstä vastaa Porvoon kaupunki sopimuksella Porvoon museon kanssa. Porvoon kaupungin kulttuuripalvelut ylläpitää museota ja vastaa siellä tapahtuvasta yleisötyöstä. J. L. Runebergin kodin hoito pohjautuu Museoviraston, Senaatti-kiinteistöjen ja Porvoon kaupungin väliseen yhteistyösopimukseen (2019). Yhteistyöstä on sovittu myös Porvoon museon ja Porvoon kaupungin välisessä kumppanuussopimuksessa 2024.

Hoitokokoelmista vastaava amanuenssi huolehtii hoitokokoelmien lainaustoiminnasta ja tutkijapalvelusta sekä osin kuvapalvelusta. Kokoelmien kuvapalvelusta vastasi pääosin museolehtori Hannele Tenhovuori ja arkistosta kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck.

Hoitokokoelmat on kuvattu hierakkisesti kokoelmakartassa:

PORVOON MUSEON KOKOELMAKARTTA / HOITOKOKOELMAT

Porvoon museon kokoelmakartta/ hoitokokoelmat.

2.18.1 J. L. Runebergin koti

J. L. Runebergin koti on neljän kumppanin yhteistyökohde. Kiinteistön omistaa valtio ja siitä vastaa Senaatti-kiinteistöt. Osapuolet muodostavat yhteistyöryhmän, joka kokoontui vuonna 2024 kaksi kertaa.

Senaatti-kiinteistöt jatkoi päärakennuksessa ikkunakorjausten teettämistä ja teetti yksittäisiä kunnostuksia seinäpintoihin. Puutarhan hoidosta vastasi Senaatti-kiinteistöjen tilaamana Metsäpuutarha Hannula, vastuuhenkilönään MTT Josef Rauh. Amanuenssi osallistuu toimenpiteiden ja ylläpidon suunnitteluun suhteessa kohteen historiaan ja arvoon ja tallettaa museon arkistoon aineistoa puutarhan vaiheista. Pasi Hurtén jatkoi kotimuseon kasvipankkikokoelman ylläpitoa Paraisilla. Museonhoitajat jatkoivat huonekasvien hoitoa sekä pistokkaiden ottamista sisäkasvikannan ylläpitämiseksi ja myytäväksi museokaupassa.

J. L. Runebergin kotiin teetettiin kaksipuoleiset ja kaksikieliset metalliset seinäkyltit Runeberginkadun ja Aleksanterinkadun puolelle. Kylttien sijoittelussa ja tyyliä huomioitiin Walter Runebergin veistokokoelman kadunvarsikyltin koko, sijainti ja layout. Kyltit suunnitteli Pekka Saatsi.

J. L. Runebergin kotia edustavat taiteilijamuseoverkostossa Susanna Widjeskog Porvoon museosta ja Laura Svärd kaupungin kulttuuripalveluista. Verkostossa aloitettiin uuden lukuhaaste-bingon suunnittelu.

2.18.1.1 Kokoelmatyö J. L. Runebergin kodissa

Porvoon museon kokoelmatiloissa ja museorakennuksissa sijainnut J.L. Runebergin kodin arkisto, virka-arkisto ja referenssikirjasto sekä Walter Runebergin veistuskokoelman arkisto ja virka-arkisto inventoitiin vuoden 2024 aikana. Työn tekivät Johanna Lehto-Vahtera ja Juha Jämbäck yhteistyössä SLS:n Kristina Linnovaaran ja Petra Hakalan kanssa. Kokouksia pidettiin kuusi. Amanuenssi osallistui työn alustavaan suunnitteluun.

Työ huipentui syyskuussa aineistojen luovutussopimusten allekirjoitukseen. Sopimusosapuolina olivat valtion omistaman aineiston osalta Museovirasto ja SLS, johon aineisto siirtyi, ja Porvoon kaupungin omistaman aineiston osalta Porvoon kaupungin kulttuuripalvelut ja SLS, johon aineisto siirtyi. Yksilöidyt tiedot siirtoon kuuluvista aineistoista kirjattiin sopimusten liitteisiin.

2.18.1.2 Kotimuseon esine- ja taidekokoelma

Porvoon museoon lainatut siluetit luetteloitiin MuseumPlus-järjestelmään.

2.18.1.3 J. L. Runebergin kodin arkisto

Valtion omistamaa Runebergin kodin arkistoa on säilytetty ja hoidettu sekä Svenska litteratursällskapet i Finlandin (SLS) toimesta, että Porvoon museossa vuoden 2024 loppuun asti. Viimeksi mainittu, Porvoon museossa säilytetty kokonaisuus sisältää valokuva-aineistoa ja kotimuseon virka-arkiston. Noin 3 000 valokuvan kokoelma on peräisin sekä J. L. ja Fredrika Runebergin, että heidän vuokralaisensa Strömborgien ajalta. Strömborgin perhe asui kotimuseon yhteydessä ja hoiti kahden sukupolven ajan kotimuseon intendentin virkaa. Kuvien joukossa on vedoksia, negatiiveja, albumeja, painolaattoja ja painokuvia.

Valokuvakokonaisuus sisältää J. L. Runebergin ja hänen perillistensä sekä Strömborgin perheen jälkeensä jättämää aineistoa, 19 laatikkoa valokuvia, 7 laatikkoa valokuva-albumeja (joista 2 Strömborgien), 2 laatikkoa Runebergin käsikirjoitusten reprokopioita, 19 painolaattaa, 5 laatikkoa lasinegatiiveja ja dagerrotyyppejä, 1 arkistokotelo suuria vedoksia ja painokuvia, 1 arkistokotelo painokuvia, 1 arkistokotelo siluetteja ja piirroksia sekä 1 arkistokotelo sekalaista materiaalia.

Myös museolle myöhemmin mahdollisesti tarjottava arkisto- tai valokuva-aineisto ohjataan ensisijaisesti SLS:ään.

2.18.1.4 J. L. Runebergin kodin virka-arkisto

J. L. Runebergin kodin virka-arkistoa on sekä Porvoon museon että Svenska litteratursällskapetin (SLS) arkistossa. Porvoon museossa on säilytetty hoitokunnan pöytäkirjoja, jotka on luetteloitu (SLSA:ssa kokonaisuuteen SLSA-1107, Strömborgska arkivet, mutta jota on säilytetty Porvoon museossa). J. L. Runebergin kodin hallinnollisen historian myötä virka-arkiston omistajia ovat sekä valtio/Museovirasto että Porvoon kaupunki. Osittain virka-arkisto menee lomittain Walter Runebergin veistoskokoelman virka-arkiston kanssa.

2024 aikana Porvoon museo inventoi tiloissaan olevat virka-arkistoaineistot ja ne siirrettiin SLS:iin. 2.9.2024 Museoviraston ja SLS:n välille solmittiin sopimus valtion omistaman aineiston talletuksesta SLS:iin ja sopimuksen myötä tähän saakka Porvoon museossa säilytetty aineisto siirtyy SLS:n tiloihin. Virka-arkisto ajalta ennen vuotta 2017 siirrettiin SLS:n arkistoon 2024. Tähän aineistoon kuuluvat mm. hoitokunnan pöytäkirjat (Porvoossa säilytetyt osat SLSA 1107).

Virka-arkistoon sisältyy J. L. Runebergin kodin hallintoon ja museon ylläpitoon liittyvää aineistoa kuten pöytäkirjoja, lehtileikkeitä ja vieraskirjoja, 12 laatikkoa lehtiä ja lehtileikkeitä, 3 laatikkoa ja 1 arkistokotelo arkistoaineistoa liittyen kodin rakennuksiin ja puutarhaan sekä luonnoksia ja ehdotuksia J. L. Runebergin muistomeriksi, 1 normaalikokoinen laatikko ja 13 muuttolaatikkoa museon vieraskirjoja, 1 arkistokotelo sekalaisia painotuotteita, 1 laatikkoa äänilevyjä (opastuksia), 4 luettelointikortistoa ja 3 laatikkoa tyhjiä vanhoja arkistokoteloita.

2024 eteenpäin Porvoon museon kokoelmatiloihin jäänyt virka-arkistoaineisto (joka on kertynyt vuoden 2017 jälkeen) karttuu Porvoon museon oman toiminnan tuloksena. Sama koskee kohdetta ylläpitävää Porvoon kaupungin kulttuuripalveluja, joka kerää virka-arkistoa omasta toiminnastaan (asiakirjat, vieraskirjat, leikekirjat tai vastaavat, valokuvat) J. L. Runebergin kodissa.

2.18.1.5 Referenssikirjasto

Vuonna 2024 tehdyn arkiston ja virka-arkiston inventoinnin yhteydessä käsiteltiin myös referenssikirjaston tilanne. Referenssikirjasto jää valtion omistukseen ja sitä säilytetään Porvoon museon kokoelmatiloissa. Osia referenssikirjastosta siirrettiin vuonna 2024 pois Walter Runebergin veistuskokoelman tiloista. Referenssikirjastoa ei kartuteta. Vuodesta 2024 eteenpäin J. L. Runebergin kodin tiloissa olevaa tai sinne kertyvää käsikirjastoaineistoa ei liitetä referenssikirjastoon.

2.18.2 Porvoon kaupungin taidekokoelmat

Porvoon museo vastaa Porvoon kaupungin taidekokoelman, Yrjö A. Jäntin kokoelman sekä Walter Runebergin veistuskokoelman ja näyttelyjen parissa tehtävästä työstä. Taidekokoelmien hoito- ja näyttelytyöstä on sovittu Porvoon museoyhdistyksen/Porvoon museon ja Porvoon kaupungin välisessä kumppanuussopimuksessa 2024 ja toimenpiteet kuvataan museon ja kulttuuripalveluiden yhteisessä vastuurajataulukossa.

Taidekokoelmista vastaavana amanuenssina toimi Susanna Widjeskog ja hänen sijaisenaan Mariaana Korpela. Amanuenssi vastaa myös näiden kokoelmien lainaustoiminnasta ja tutkijapalvelusta sekä osin kuvapalvelusta. Kokoelmien kuvapalvelusta vastasi pääosin museolehtori Hannele Tenhovuori ja arkistosta kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck.

2.18.3 Kokoelmatyö kaupungin taidekokoelmissa

Kansalaisopiston tiloissa huollettiin, luetteloiitiin ja dokumentoitiin kaupungin taidekokoelman teoksia. Amanuenssi puhdisti kohteesta palautetun Ritva Puotilan Karpalo-ryijyn, joka sijoitettiin kaupungintaloon. Kaupungintalossa siirrettiin useita taideteoksia ja tehtiin uusia lainoja. Amanuenssi laati kuvallisen teosluettelon kaupungintalon avoimien ovien päivään joulukuussa.

Porvoon kaupungin taidevarastoon on sijoitettu sekä Yrjö A. Jäntin että kaupungin yleisen kokoelman teoksia. Tällä hetkellä pienempi osa kaupungin varastoiduista teoksista on edelleen erillisissä väistötiloissa eri kiinteistössä. Museomestari Katja Sillanpää jatkoi taidevaraston hyllyjen muokkausta ja jatkoi teosten hyllyihin järjestelyä yhdessä Mariaana Korpelan kanssa. Vuoden lopulla aloitettiin uusi kokoelmaprojekti: kaupungin kokoelmiin kuuluvia varastoituja teoksia puhdistetaan ja luetteloidaan 2025.

Yrjö A. Jäntin taidekokoelman ja kaupungin taidekokoelman teosten digitointia MuseumPlus-järjestelmään jatkettiin aktiivisesti.

Hyvinvointialueen tiloissa sijaitsevien Porvoon kaupungin taidekokoelmien (PB ja YAJ) teokset ovat tiloissa lainasopimuksella. Museo vastaa hyvinvointialueen lainaustoiminnasta yhteistyössä kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa.

Porvoon museo osallistui Porvoon kaupungin Länsirannan taideohjelma toteuttamiseen, erityisesti Tehtaanpuiston ja Keskon korttelin taidehankkeissa. Tehtaanpuiston taiteilijaksi valittiin Laura Pehkonen.

Walter Runebergin veistoskokoelman ullakolla tehtiin järjestelyitä. Referenssikirjastoon kuuluvat laatikot ja joitakin J.L. Runebergin kodin esineistöä siirrettiin museon kokoelmavarastoon, jolloin veistoskokoelman yläkertaan saatiin työskentelytilaa.

2.18.3.1 Walter Runebergin veistoskokoelman arkisto

Walter Runebergin veistoskokoelman omistaa Porvoon kaupunki. Taidekokoelman ohelle on karttunut arkisto, joka sisältää Walter Runebergin ja Lina Elfvingin työhön ja elämään liittyviä valokuvia, luonnoksia ja piirroksia.

Porvoon museo inventoi aineiston 2024: 15 arkistokoteloja luonnoksia ja sekalaista aineistoa, 4 kankaalla päällystettyä kansiota luonnoksia, 6 laatikkoa valokuvia ja lasinegatiiveja, 1 laatikko kehystettyjä valokuvia tai painokuvia, 1 laatikko painokuvia, 1 laatikko sekalaista materiaalia, 6 kehystettyä taulua.

2.18.3.2 Walter Runebergin veistoskokoelman virka-arkisto

Kokoelman omistaa Porvoon kaupunki. Kokoelman hallinnollisesta historiasta johtuen kohteen virka-arkisto on karttunut lomittain J. L. Runebergin kodin virka-arkiston kanssa. Tämä koskee aineistoa, joka on luetteloitu SLS:ssa kokonaisuuteen SLSA 1107, Strömborska arkivet, mutta jota on säilytetty Porvoon museossa vuoden 2024 loppuun saakka. Porvoon museo inventoi aineiston 2024.

SLSA 1107 -kokonaisuuden lisäksi virka-arkistoon sisältyy 1 normaalikokoinen laatikko vieraskirjoja, 1 muuttolaatikko vieraskirjoja. Myös niitä on säilytetty Porvoon museossa vuoden 2024 loppuun saakka. Tämän jälkeen karttuvasta virka-arkistosta vastaavat Porvoon museo ja Porvoon kaupungin kulttuuripalvelut.

2.18.4 Lainat hoitokokoelmissa

Runebergin kodista lainattiin Porvoon museon *Siluetti. Pitkä ääriviiva* -näyttelyyn seuraavat esineet: *Finland framställdt i teckningar* (1845), 2 nidettä, Johan Knutsonin nokipirros Adolf Möllersvärdistä ja Wilhelm Boijen leikkaamia siluetteja.

Nimbukseen muuttaneiden kaupungin yksiköiden tiloihin lainattiin Porvoon kaupungin kokoelmista 14 teosta. Porvoon kaupungintalossa tehtiin teossiirtoja ja kohteeseen lainattiin uusina 7 teosta. Porvoon pääkirjastoon lainattiin 4 ja kulttuuripalveluihin 3. Palautuksia oli yhteensä 6 kansalaisopistosta ja pääkirjastosta. Yrjö A. Jäntin taidekokoelmasta lainattiin 1 veistos Nimbukseen. Palautuksia oli kansalaisopistosta, työterveyspalveluista ja kotoutumisen tukipalveluista, yhteensä 7. Uusia lainoja hyvinvointialueelle ei toteutettu vuoden 2024 aikana.

Kaupungin taidekokoelma karttui 21 teoksella. Kaupunki sai yksityisenä lahjoituksena Pekka Nissisen sekatekniikalla toteutetun refiefin *Lentonäytös*. Kaupunginjohtaja Jukka-Pekka Ujulan

muotokuva paljastettiin joulukuussa. Teos on tilaustyö taidemaalari Sirpa Särkijärveltä.

Porvoon kaupunki kartutti omaa kokoelmaansa ostamalla seuraavien taiteilijoiden teoksia: Nelli Nio, Petri Hytönen, Tiina Wallius, Ylva Holländer, Milja Viita, Jarmo Vellonen, Kaisa Nykänen, Åsa Hellman, Reima Nevalainen, Jenni Tuominen, Tuuli Kalliosalo, Minttu Silvennoinen ja Maria Nekrasova. Teokset edustavat monipuolisesti eri tekniikoita kuten maalauksia, veistoksia, video-taidetta ja valokuvaa.

Ylva Holländerin ja Kirsi Kaulasen yhteistyössä Keskuskoulun oppilaiden kanssa vuosina 2006–2007 2. kerroksen aulaan toteuttama kolmen teoksen sarjan *Fantasia-seinä* sai päivityksen, jonka toteuttivat Kirsi Kaulanen ja Maj-Britt Huovila.

Susanna Widjeskog ja Johanna Lehto-Vahtera osallistuivat julkisen taiteen asiantuntijoina Länsirannan taideohjelman taiteenhankintatyöryhmien toimintaan. Museon tehtävänä on dokumentoida teosten syntyprosessia sekä kerätä aineistoa taidehankkeista museon arkistoon. Vuoden aikana työn alla olivat K-kortteli ja Tehtaanpuiston kortteli.

2.18.5 Tutkijapalvelu hoitokokoelmissa

Hoitokokoelmia koskevia kyselyjä oli vuoden aikana yhteensä 31 kpl:

J. L. Runebergin koti	11
Walter Runebergin veistoskokoelma	9
Yrjö A. Jäntin kokoelma	5
Porvoon kaupungin taidekokoelma	6

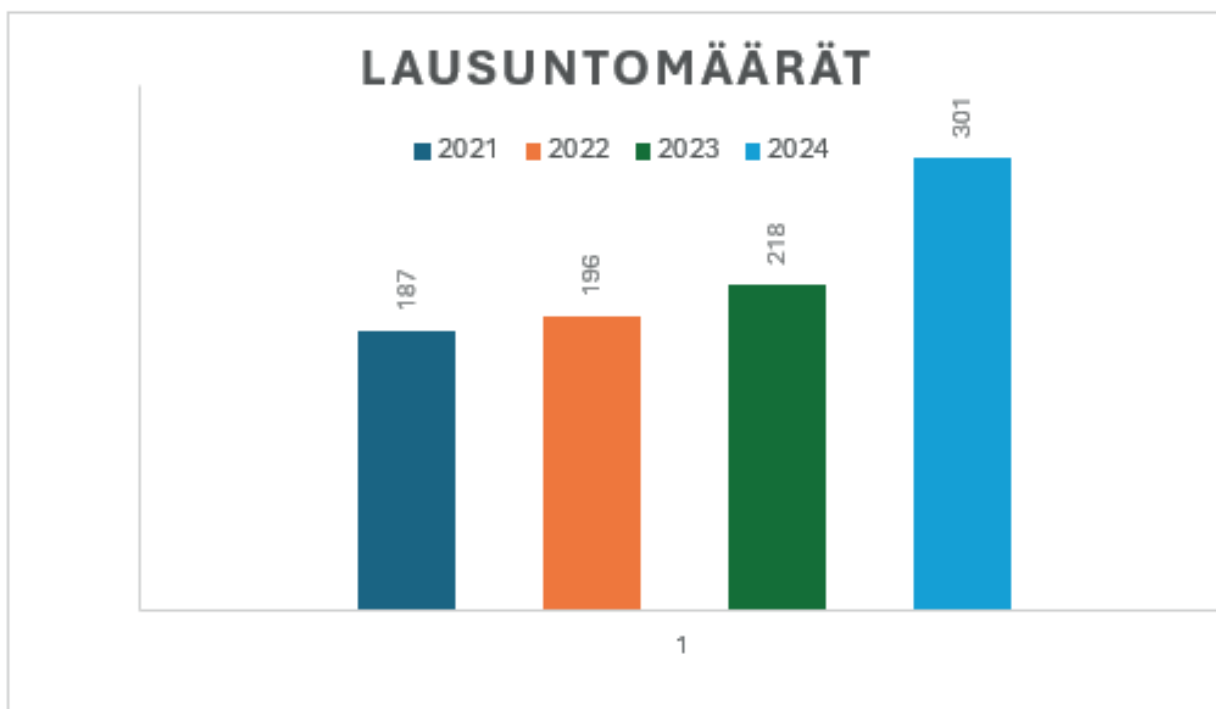
Runebergin kodin ja Walter Runebergin veistoskokoelman aineiston kuvapalvelu ja arkistoon liittyvä asiakaspalvelu siirtyivät vuoden syksyllä 2024 aineiston siirron myötä SLS:iin.

Porvoon museossa palvellaan edelleen kokoelmiin, kotimuseoon ja veistoskokoelmaan sekä niiden historiaan ja henkilöhistorioihin liittyvissä kysymyksissä tutkijoita. Tästä vastaa amanuenssi Susanna Widjeskog. Virka-arkistoon liittyvästä palvelusta vastaa kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck. Museon omissa kuva- ja arkistokokoelmissa on Runebergeihin liittyvää aineistoa, niin fyysisiä kuin digitaalisia, ja niiden suhteen palvellaan edelleen tutkijoita Porvoon museossa. Kuvapalvelusta vastaa Hannele Tenhovuori.

3 Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo

Porvoon museo toimii itäisen Uudenmaan alueellisena vastuumuseona. Porvoon museo hoitaa kahta alueellista tehtävää: kulttuuriympäristötehtävää ja museotoiminnan edistämistehtävää. Porvoon museon strategian mukaisesti alueellisesta työstä vastaa museon alueellisen työn tiimi (AVA), joka toteuttaa alueellisessa suunnitelmassa ja toimintasuunnitelmassa määritellyt toimenpiteet. Alueellisten tehtävien toteuttamiseen osallistuvat myös muut museon tiimit. Vuodelle 2024 asetetut tavoitteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo vaikuttaa kulttuuriperinnön tulevaisuuteen ja säilymiseen monella tapaa. Kulttuuriympäristötyön osalta palvelun ydintä ovat asiantuntijatyö ja lausunnot, joiden määrä kasvoi merkittävästi edellisestä vuodesta, yhteensä lausuntoja kirjoitettiin erilaisiin maankäytön hankkeisiin ja rakentamisen luvittamiseen 301 kpl. Katselmuksien ja tarkastusten määrä laski 110 kpl edellisen kauden huippulukemasta 342. Muutos johtui MIP-hankkeen päättymisestä.

Lausuntojen määrät 2021–2024.

Alueellinen vastuumuseotyön strategisena tavoitteena on tarjota laadukkaita asiantuntijapalveluita tasapuolisesti ja toimia itäuusmaalaisen kulttuuriperinnön tuntijoina ja vaalijoina yhdessä yhteistyötahojemme kanssa. Museon strategian ja ALVA-suunnitelman tavoitteet saavutettiin hyvin. Alueellisen vastuumuseotyön visio Asiantuntijoina yhdessä on juurrutettu osaksi alueellista työtä. Museon asiantuntijoiden tavoitettavuus on merkittävä osa vaikuttavaa alueellista työtä. AVA-tiimi palvelee asukkaita neuvomalla, ohjaamalla ja antamalla kannanottoja, joita oli kuluneena vuonna 208 kappaletta. Yhteensä palveltiin 981 asiakasta museotoiminnan ja kulttuuriympäristön edistämistehtävässä. Myös AVA-tiimin järjestämät tapahtumat ja kiertonäyttelyt tavoittivat kansalaisia laajasti. Niihin osallistui yhteensä 1 895 henkilöä.

Tiimi inspiroi kansalaisia osallistumaan Wiki Loves Monuments -valokuvakilpailuun, jonka teemana oli Euroopan kulttuuriympäristöpäivien *Reitit ja risteykset, väylät ja verkostot*. Tiimi etsi arkistosta teemaan sopivia vanhoja valokuvia Itä-Uudenmaan alueelta ja kuvasi samaisen kohteen nykyisen näkymän. Instagramissa julkaistiin sekä vanha, että uusi kuva. Instagramissa tiimillä on yli 600 seuraajaa.

AVA:n järjestämät tapahtumat ja koulutukset 2024		
14.2.2024	Aineeton kulttuuriperintö (webinaari)	10
10.2.2024	MuseumPlus-koulutus	5
26.2.2024	Arkeologinen iltapäivä	247
16.3.2024	MuseumPlus-koulutus	7
7.5.2024	Itä-Uudenmaan museoiden tiedotuspäivä	20
8.5.2024	Itä-Uudenmaan museoiden kevätkokous	15
22.5.2024	Opaskoulutus Holmin talossa	22
28.5.2024	ITE-taide virtuaalikaht	6
29.5.2024	MuseumPlus-koulutus	8
30.8.2024	Vaikea uusmaalainen kulttuuriperintö ja identiteetti - paneelikeskustelu	28
17.9.2024	Uudenmaan museopäivä	52
23.9.2024	MuseumPlus-klinikka	3
14.11.2024	MuseumPlus-klinikka	8
27.11.2024	Näyttelytyöpaja	3
23.10.2024	Infotilaisuus korjausavustuksista	18
30.10.2024	Itä-Uudenmaan museoiden syyskokous	18
	Osallistujia yhteensä	470

3.1 Museotoiminnan edistämistehtävä

Museotoiminnan edistämistehtävään kuuluu Itä-Uudenmaan paikallismuseotoiminnan kehittäminen, ei-ammattillisten museoiden neuvonta ja ohjaus museotoiminnassa, asiantuntijana toimiminen valtion-avustusasioissa sekä museoiden verkostoitumisen edistäminen.

Museotoiminnan edistämistehtävä toteutui 2024 pääosin suunnitellun mukaisesti. Työstä vastaa kulttuuriperintötutkija Mai Joutsalainen.

Vuoden aikana tehtiin 10 vierailua ja katselmusta alueen museokohteisiin ja toimintasuunnitelmaan kirjatut tavoitteet saavutettiin.

3.1.1 Paikallismuseoiden kokoelmatyö

Vuonna 2024 paikallismuseot ovat luetteloineet, valokuvanneet ja inventoineet kokoelmiaan sekä järjestäneet näyttelyitä. Alueen museoihin välitetään työntekijöitä, joiden työtä ohjataan ja valvotaan. Museoviraston avustuksella sekä säätiöiden ja kuntien rahoituksella palkattuja museo-työntekijöitä oli vuoden aikana Sipoon Sibbesgårdenissa, Askolan kotiseutumuseossa, Loviisan kaupunginmuseossa sekä Myrskylän kotiseutumuseossa.

Porvoon museo otti käyttöön MuseumPlus -kokoelmanhallintajärjestelmän vuonna 2023. Vuoden 2024 aikana kahdeksan paikallismuseota sitoutui aloittamaan kokoelmien tallentamisen järjestelmään ja Porvoon museo valmisti sekä toteutti siihen liittyvät koulutukset. Myös Sipoon kunta otti käyttöönsä MuseumPlus-järjestelmän. Luettelointityö on edistynyt museoissa hyvin, mutta uuden järjestelmän opettelu vie aikaa. Porvoon museo järjesti 3 MuseumPlus-koulutusta 2 klinikkaa.

3.1.2 Kehittäminen ja verkostot

Kehittämiseen ja verkostoitumiseen sisältyy yhteistyö muiden alueen museoiden kanssa, kulttuuriperinnön asiantuntijana toimiminen alueella sekä alueellisen kokoelmapoliittinen yhteistyön edistäminen. Kokoelmaohjelmamalli liitteineen valmistui kesäkuussa 2020 ja se on välitetty kaikille Itä-Uudenmaan museoille suomeksi ja/tai ruotsiksi. Seitsemän museota on jatkanut jo aiemmin aloitettua työtä. Vuonna 2024 valmistui yksi uusi kokoelmaohjelma.

Porvoon museo järjesti koko Uudenmaan alueen paikallismuseoille ja pienemmille ammatillisille museoille suunnatun Uudenmaan museopäivän 17.9.2024 (50 osallistujaa). Päivän aikana Johanna Lehto-Vahtera esitteli *Siluetti. Pitkä ääriiviiva* -näyttelyn syntyä ja lina Wahlström perehdytti kuulijat näyttelytuottamiseen otsikolla *Ideasta näyttelyksi – ja yleisöä varten*. Päivän työpajat keskittyivät näyttelyiden ympärille: Hannele Tenhovuori piti työpajan näyttelyiden ja yleisötyön välisestä suhteesta, lina Wahlström yhteisöllisestä näyttelytyöstä ja Juha Jämbäck kokoelmista näyttelyn pohjana. Tapahtumaan osallistui 50 henkeä.

lina Wahlström tutustumassa Siluetti. Pitkä ääriiviiva -näyttelyyn. Kuva: Inari Porkka.

Johanna Lehto-Vahtera esittelee Siluetti. Pitkä ääriviiva -näyttelyn syntyä Uudenman museopäivän osallistujille. Kuva: Mai Joutselainen.

Iina Wahlström kertoo Uudenmaan museopäivän osallistujille näyttelyn tuottamisesta. Kuva: Mai Joutselainen.

3.1.3 Itä-Uudenmaan museoiden yhteistyöryhmä

Itä-Uudenmaan museot ja sen yhteistyöryhmä jatkoi toimintaansa vuonna 2024 ja kokoontui neljä kertaa.

Yhteistyön tavoitteena on kehittää alueen museotoimintaa, markkinointia, verkostoitumista sekä lisätä kävijöiden tietämystä alueen museoista. Lisäksi pyritään kasvattamaan paikallismuseoiden kävijämääriä ja aktivoida uusia tekijöitä mukaan toimintaan. Museoiden edustajista koostuva työryhmä kokoontui säännöllisesti keskustelemaan museotoiminnan kehittämisestä. Itä-Uudenmaan museoiden kevätkokous pidettiin 8.5. Hörbergsgårdenissa Pellingissä (osallistujia 18) ja syyskokous 30.10. Sockengårdenissa Liljendalissa (osallistujia 20). Kulttuuriperintötutkija toimii kokousten koollekutsujana.

*Itä-Uudenmaan museoiden kevätkokouksen avaus Pellingin Hörberggårdenissa.
Kuva: Mai Joutsalainen.*

7.5. toteutettiin medialle suunnattu museoiden infopäivä Wårkullassa, jossa paikallismuseot esittelivät kohteitaan tulevan kesän tapahtumia median edustajille. Teemana oli Euroopan kulttuuriympäristöpäivien teeman *Reitit ja risteykset, väylät ja verkostot* mukaan.

3.1.4 Näyttelytoiminta

Museon toteuttamaa Kapsäkki-kiertonäyttelyä oli mahdollista lainata Porvoon kirjastosta. Alueellisen työn suunnitelman mukaisesti julkaistiin kiertonäyttelysarjan toinen osa *Luotettava, uskollinen ja ahkera – hevonen itäisellä Uudellamaalla*, joka oli esillä kuudessa paikassa (Pornaisten kirjasto, Lapinjärven kirjasto, Loviisan kirjasto, Nikkilän kirjasto sekä Kycklingsin kotiseututalo). Edellinen osa *Lehmä - itäusmaalaisen uskollinen ystävä* oli esillä Pornaisten kirjastossa. Kiertonäyttelyt tavoittivat arviolta 1 400 ihmistä.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin kattavaa Täällä palvellaan -verkkonäyttelyä, joka käsittelee Porvoon museon kokoelmissa olevia liikekylttejä. Kulttuuriperintötutkija Mai Joutselainen on näyttelyn kuraattori yhdessä kokoelmapäällikkö Juha Jämbäckin kanssa. Karttapohjaisessa näyttelyssä kerrotaan porvoolaisten käsityöläisten ja kauppaliikkeiden tarinaa ja taustoja kokoelmista löytyvien liikekylttien ja valokuvien avulla.

3.1.5 Museoviraston avustukset paikallismuseoille

Museoviraston vuodelle 2024 myöntämiä avustuksia tuli Itä-Uudenmaan alueelle kaksi: Askolan kotiseutumuseo vei kokoelmiaan MuseumPlussaan ja Pernajan Agricola-museo siirsi keskiajan historian elävöittämisen saamansa avustuksen vuodelle 2025. Vuodelle 2024 siirretyt avustukset käytettiin.

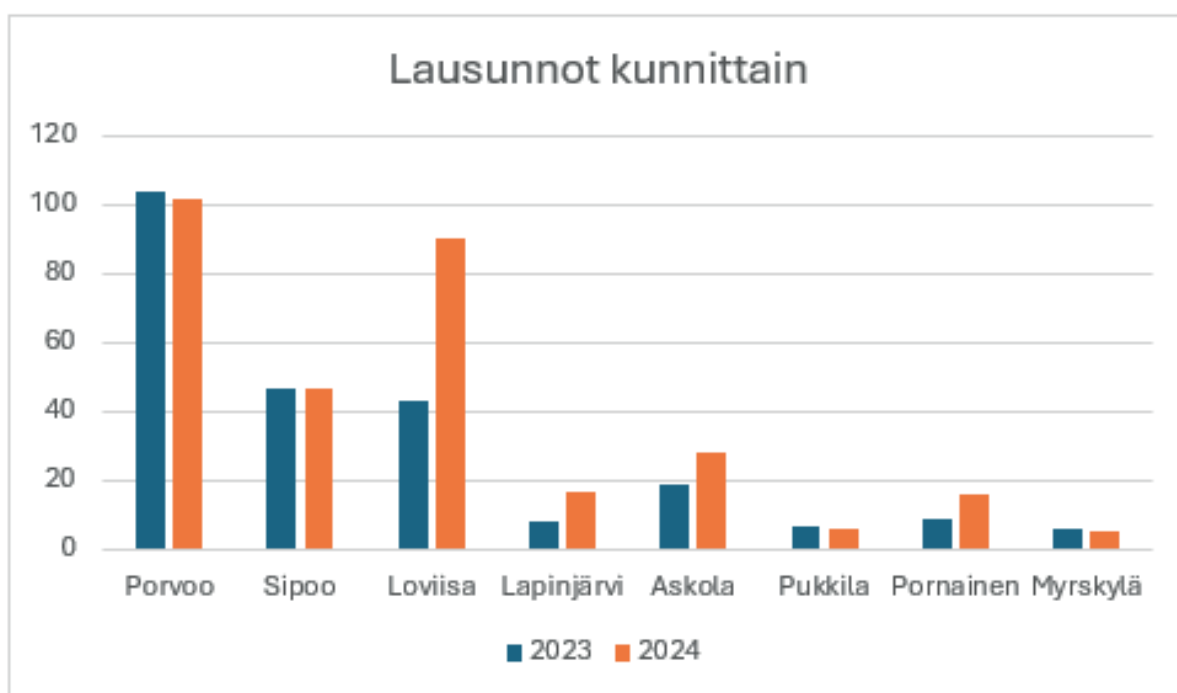
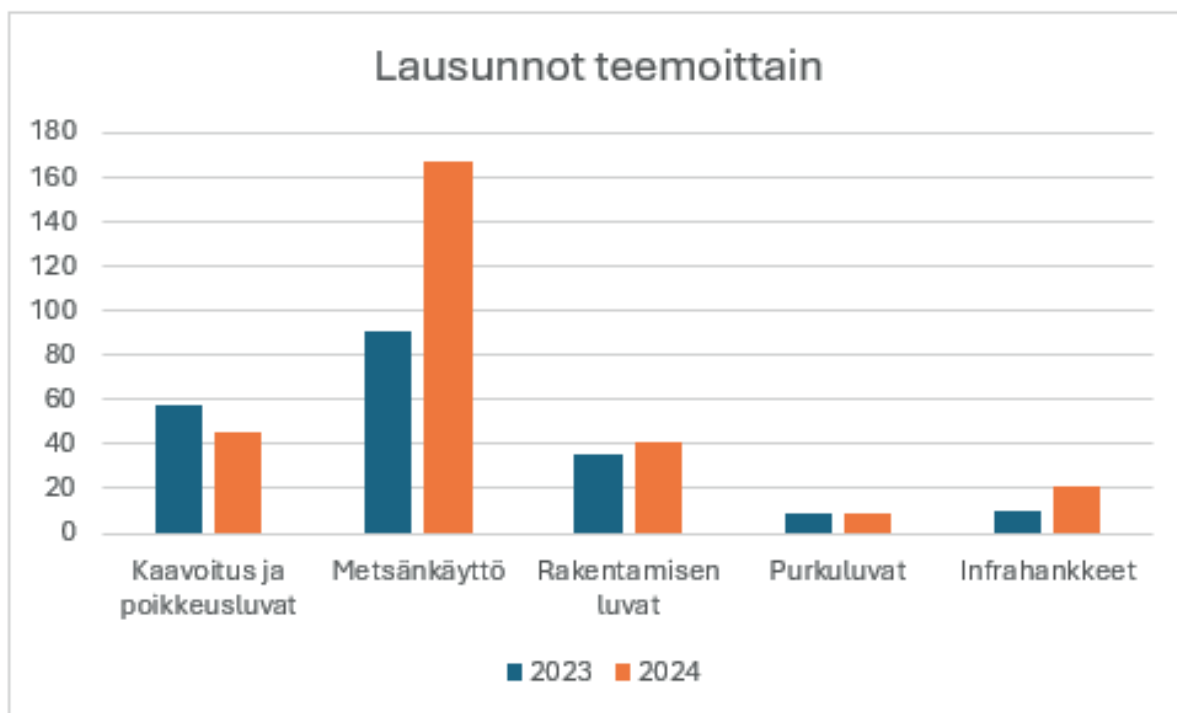
Vuodelle 2025 avustushakemuksia saapui 5 kappaletta. Kulttuuriperintötutkija neuvoi ja auttoi hakemusten laadinnassa.

3.2 Kulttuuriympäristötehtävä

Kulttuuriympäristötehtävää hoitavat tiiminvetäjä, rakennustutkija Kirsi Toivonen, arkeologi Riikka Mustonen ja korjausrakentamisen asiantuntija Annika Korhonen. Lisäksi tiimissä työskenteli maaliskuun alkuun asti projektitutkija Hannele Lehtinen tallentamassa rakennusinventoinneista tietoa MIP:iin (Museon informaatioportaali).

Toimintasuunnitelmassa kuvatut toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Lausuntojen osalta nousua edellisvuoteen oli eniten metsänkäyttöilmoituksissa ja infrahankkeiden lausunnoissa. Nousua oli myös rakentamisen luvitukseen liittyvissä lausunnoissa. Metsänkäyttöilmoituksien määrä nousi 76 kappaleella vuoteen 2023 verrattuna. Nousua selittävät muuttuneet kriteerit lausuttavista kohteista sekä metsäkaupan vilkkaus. Itä-Uudellamaalla on suunnitteilla useita voimajohtohankkeita sekä aurinkovoimala-alueita, joiden määrä näkyy nousuna infrahankkeiden osuudessa. Käynnissä on mm. Itäradan suunnittelu, useita Porvoon Anttilasta lähteviä voimajohtohankkeita sekä aurinkovoimalahankkeita Loviisan ja Lapinjärven alueilla. Käsiteltävistä lausunnoista suurin osa (33,9 %) sijoittuu Porvooseen ja seuraavaksi eniten Loviisaan (29,9 %) ja Sipooseen (15,6 %). Pienten kuntien osuus lausuntomäärästä oli Askolassa (9,3 %), Pornaisissa (5,3 %), Lapinjärvellä (5,7 %), Pukkilassa (2 %) ja Myrskylässä (1,7 %).

Maankäyttöhankkeisiin liittyviin viranomaisneuvotteluihin osallistuttiin 45 kertaa ja lisäksi muita kulttuuriympäristöön liittyviä kokouksia oli 32 kpl.

3.2.1 Tapahtumat

AVA-tiimi järjesti Arkeologinen iltapäivä -webinaarin 26.2. (247 osallistujaa). Webinaarin teemana oli edellisvuonna Itä-Uudellamaalla toteutetut arkeologiset kaivaukset. Esitelmän pitivät arkeologi Jan Fast aiheenaan Porvoon Vävarsbacka II:n tutkimukset, arkeologi Petro Pesonen ja arkeologian harrastaja Matti Mölsä aiheenaan Loviisan Malmsbyn Blombackan tutkimukset sekä arkeologi Johanna Roiha aiheenaan Pornaisten Ruttokankaan tutkimukset.

Valtion jakamista avustuksista vanhojen rakennusten korjaamiseen järjestettiin avustusinfo 23.10.2024. Avustuksista oli kertomassa Uudenmaan ELY-keskuksesta Henrik Wager ja Museo-
virastolta Harri Metsälä. Tapahtumaan oli ennakkoilmoittautuminen ja se järjestettiin Teamsissa. Avustusinfoon osallistui 18 kuulijaa.

3.2.2 Työryhmät

Kulttuuriympäristötehtävää hoitavat asiantuntijat osallistuivat ELY-keskuksen ylläpitämään Uudenmaan kulttuuriympäristötyöryhmään, johon kuuluvat kulttuuriympäristötyötä tekevät alueellisten museoiden edustajat, ja jossa on edustus Uudenmaan liitosta, Suomen kotiseutuliitosta ja Metsähallituksesta. Työryhmä käsitteli yhdessä rakennusperinnön hoitoon myönnettävät avustukset. Lisäksi kokoonnutaan kerran vuodessa ajankohtaisten asioiden äärelle Uudenmaan ELY-keskuksessa ja mahdollisesti maastokatselmukselle Uudenmaan alueelle.

MIP-ohjelmistoa käyttävät aluevastuumuseot tapaavat säännöllisesti Teamsissa ja käyvät keskustelua ajankohtaisista asioista keskustelukanavalla.

Kulttuuriympäristötehtävää hoitavat asiantuntijat osallistuvat Ympäristöministeriön Ryhti-hankkeen työryhmiin, jossa valmistellaan tulevaa Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää. AVA-tiimi osallistui Kulttuuriympäristö-alaryhmän ja Semanttisen yhteentoimivuuden -teemaryhmän toimintaan.

Arkeologi osallistui Muinaisjäännosten hoidon -osaamisrinkiin ja Metsäryhmään. Molempia ryhmiä koordinoi Museovirasto. Lisäksi arkeologi edusti museota Merialuesuunnittelun sektoriyhteys-henkilönä ja Digime-työryhmässä. Arkeologi osallistui myös J. L. Runebergin kodin yhteistyöryhmän kokouksiin puutarha-arkeologisen hankkeen asiantuntijana.

Itärata-hankeryhmässä museota edustivat arkeologi ja rakennustutkija. Rakennustutkija kuuluu Mustiojen vesistövision ohjausryhmään.

Vanhan Porvoon rakennuslupatyöryhmässä (VaPoRa) museota edusti rakennustutkija vuoden 2024 loppuun asti. Työryhmä käsittelee alueen rakennusluvut asemakaavan mukaisesti. Työryhmä-toiminta korvaa Vanhan Porvoon lausuntomenettelyn rakennusluvista alueelta. Käsitellyt kohteet kirjataan kannanottoihin.

3.2.2.1 Valtionavustukset kulttuuriympäristön hoitoon

Museovirasto ja Ely-keskus jakavat vuosittain avustuksia korjaushankkeisiin, jotka tukevat rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa. Itä-Uudenmaan alueelta hakemuksia tuli Museoviraston entistämisavustuksiin 18, joista 7 hakijalle myönnettiin avustus. Ely-keskuksen rakennusperinnön hoitoavustuksia tuli 23 ja avustusta myönnettiin 16 hakijalle. Avustussummat jakautuivat 2 000–8 000 € välille. Avustuksia jaettiin mm. hirsien vaihtoon, ikkunoiden kunnostukseen ja kattojen korjaukseen.

Korjausrakentamisen asiantuntija neuvoo avustusasioissa ympäri vuoden huippujen ollessa toukokuussa, jolloin avustukset on jaettu sekä syksyllä, kun avustushaku alkaa. Rakennusperinnön avustuksista järjestettiin infotilaisuus lokakuussa 2024.

Museon arkeologi neuvoo Museoviraston muinaisjäännösten hoitoavustusten hakemisesta ja valvoo avustuskohdeiden hoidon toteutumista. Museoviraston jakamia muinaisjäännösten hoitoavustuksia ei myönnetty Itä-Uudenmaan alueelle vuonna 2024.

3.2.3 Rakennustutkija

Rakennustutkija toimii alueellisen työn tiimin esihenkilönä. Hän hoitaa Itä-Uudenmaan rakennetun kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyviä viranomaistehtäviä, kuten kaavoitukseen ja muuhun maankäyttöön liittyviin lausuntoihin ja osallistuu niihin liittyviin neuvotteluihin.

Vuonna 2024 aikana rakennustutkija antoi 81 lausuntoa ja 58 kannanottoa. Hän osallistui 28 kokoukseen, 48 katselmukseen ja antoi neuvontaa ja ohjeistusta yhteensä 192 kertaa. Katselmuksissa aiheet vaihtelivat rakennusten arvojen tarkastuksesta erilaisiin maankäytön hankkeisiin. Alkukesästä katselmoitiin yhdessä kaupungin kulttuuripalvelujen ja kaupunki-infran kanssa eri puolella kaupunkia sijoitettuja Ihana Porvoo -kehyksiä.

Rakennustutkija ohjaa kulttuuriympäristön inventointeja ja rakennushistoria-selvityksiä, joita vuonna 2024 oli valmisteilla yhdeksän kappaletta. Niistä maininnan arvoinen on Sipoon koko kunnan alueen vuonna 2006 valmistuneen kulttuuriympäristöselvityksen tietojen tarkistaminen.

Rakennustutkija on osallistunut Museoviraston ja ympäristöministeriön koulutuksiin, jotka ovat painottuneet vuonna 2025 uudistuvaan Rakentamislakiin ja Rakentamislain korjaussarjaan. Uudistuva laki tuo muutoksia mm. rakentamisen lupiin, purkulupiin ja valitusoikeuksiin.

Rakennustutkija on ohjannut MIP:n tallennuksen ja tiedon avaamisen edistämistä ja valmistellut jatkorahoitushakemuksia MIP-hankkeelle kolmesta eri rahoituskanavasta yhdessä tiimin ja museonjohtajan kanssa.

Rakennustutkija Kirsi Toivonen koekuopittamassa. Kuva: Riika Mustonen.

3.2.4 Korjausrakentamisen asiantuntija

Korjausrakentamisen asiantuntijan tehtäviin kuuluu restaurointineuvonta vanhojen rakennusten korjauksissa ja rakennussuojeluun liittyvissä kysymyksissä. Korjausrakentamisen asiantuntija toimii asiantuntijana valtion korjausavustuksissa, antaa neuvontaa avustusten hakemiseen ja valvoo ja neuvoo avustuksen saaneita kohteita Itä-Uudenmaan alueella. Korjausrakentamisen asiantuntija tekee yhteistyötä rakennustutkijan kanssa ja valmistelee lausunnot rakennus- ja purkuluvista sekä suunnittelutarveratkaisusta ja poikkeamisista.

Vuonna 2024 korjausrakentamisen asiantuntija antoi 53 lausuntoa ja 74 kannanottoa. Hän osallistui 31 katselmukseen ja 12 kokoukseen. Rakennusten korjauksiin, suojeluun ja avustuksiin liittyviä neuvontoja annettiin 309 kertaa. Korjausrakentamisen asiantuntija osallistui useisiin koulutuksiin ja seminaareihin, joita järjestivät mm. Museovirasto, ympäristöministeriö ja Ely-keskus. Vuonna 2025 tulee voimaan uusi Rakentamislaki, joka tuo muutoksia mm. rakentamislupiin. Uudesta rakentamislaita on järjestetty useita koulutuksia, joihin korjausrakentamisen asiantuntija on osallistunut.

Korjausrakentamisen asiantuntija on ollut mukana mm. Loviisan MI-talon inva-hissin ja Porvoon kaupungintalon julkisivuremontin korjaushankkeissa. Lisäksi tarkastettiin mm. Porvoon museon käytössä olevan Holmin talon ulkorakennukset. Korjausrakentamisen asiantuntija on tehnyt useita katselmuksia yhdessä rakennusvalvonnan kanssa.

Korjausrakentamisen asiantuntija Annika Korhonen tutkii kaupungintalon julkisivun värikerroksia. Kuva: Kirsi Toivonen.

3.2.5 Arkeologi

Riikka Mustonen toimii arkeologisen kulttuuriperinnön suojelutehtävissä. Tehtävään kuuluvat viranomaisneuvottelut, erilaisten hankkeiden arviointi arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta ja lausuntojen kirjoittaminen. Arkeologi kirjoittaa lausuntoja mm. kaava-suunnitelmista, rakennushankkeista ja Metsäkeskukselta tulevista metsäkäyttöilmoituksista. Arkeologi tekee tarvittaessa neuvonta- ja tarkastuskäyntejä.

Arkeologi tekee toimeksiannot Museoviraston koekaivausryhmälle omalla toimialueellaan sekä täyttää ja täydentää Muinaisjäännösrekisteriä ja vastaa rekisterin kautta tulleisiin yhteydenottoihin. Arkeologi tekee kansalaisten puolesta ilmoituksia maasta löytyneistä esineistä Ilppari-palveluun ja osallistuu palvelussa käytävään keskusteluun. Arkeologi toimittaa tarvittaessa löydettyt esineet Museovirastoon ja tekee mahdollisesti löytöpaikan tarkastuksen. Arkeologi valvoo myös muinaisjäännösten hoitoa.

Vuonna 2024 Itä-Uudellamaalla suunniteltiin runsaasti maankäyttöhankkeita, joihin liittyi viranomaisneuvotteluja, lausuntopyyntöjä ja konsulttien toteuttamia arkeologisia tutkimuksia. Porvoon museon arkeologi arvioi inventointiraportit ja koekaivausryhmän raportit ja täytti uudet tiedot muinaisjäännösrekisteriin. Arkeologin omat tarkastukset (yhteensä 61 kpl) olivat pääosin metsänkäyttöön liittyviä tarkastuksia. Myös Vanhan Porvoon alueella tehtiin useita tarkastuksia rakennushankkeiden takia. Arkeologi teki toimeksiannon koekaivausryhmälle neljä kertaa ja myös vieraili kohteissa tutkimusten aikaan. Yhdessä Loviisan museon kanssa tehtiin kaksi tarkastusta. Helsingin yliopiston arkeologian oppiaine toteutti opetuskaivaukset ja inventointi-kurssin sekä tutkimushankkeen kenttätöitä Porvoossa. Porvoon museon arkeologi avusti inventointikohteiden valinnassa ja vieraili useita kertoja Iso Linnanmäen opetuskaivauksilla.

Tarkastusten tiedot ja niiden yhteydessä otetut valokuvat on tallennettu MIP-tietojärjestelmään. Myös aikaisempien vuosien tarkastusraportteja vietiin edelleen MIP:iin. Arkeologi osallistui MIP:in käytön edistämistyöhön ja tekniseen kehittämiseen. Arkeologi lisäsi 74 uutta kohdetta muinaisjäännösrekisteriin. Lisäksi hän muokkasi 37 kohteen perustietoja ja teki 22 uutta aluerajausta sekä muokkasi aluerajausta 6 kohteessa.

Arkeologi osallistui useisiin koulutuksiin vuoden aikana. Koulutukset olivat pääosin Museoviraston järjestämiä. Arkeologi seurasi myös alan seminaareja verkon kautta. Aluevastuumuseoiden arkeologit tapasivat kahtena päivänä Espoossa. Edellisvuodesta jatkuvia hankkeita olivat esim. Ryhti-hankkeen kulttuuriympäristön tiedonhallinnan osuus. Arkeologi osallistui Metsäryhmän tapaamisiin, joissa kehitettiin menetelmiä ja järjestettiin koulutustilaisuus muille ALVA-museoille. Arkeologi edusti museota myös mm. Merialuesuunnittelun sektoriyhteyshenkilönä ja ohjasi Itärata-inventointia.

Toimittajalle annettiin haastattelu alueellisista arkeologisista aiheista kolme kertaa. Arkeologisia aiheita viestittiin myös Instagram-kanavalla.

*Arkeologi Riika Mustonen koekuopittaa mahdollista muinaisjäännös paikkaa Pornaisissa.
Kuva: Kirsi Toivonen.*

3.2.6 Kulttuuriympäristötieto ja digitaalisen saatavuuden edistäminen

OKM:n rahoittama hanke MIP:istä maailmalle – Itä-Uudenmaan kulttuuriympäristötietojen digitointi ja saatavuuden parantaminen päättyi vuoden 2023 lopulla. Hankkeeseen palkattu projektitutkija, restauroinnin artnomi (amk) FM Hannele Lehtinen jatkoi museossa tietojen tallentamista maaliskuun 11. päivään asti. Tänä aikana jatkettiin Porvoon inventointitietojen tallentamista.

Porvoosta tallennettiin Antinmäen, Sikosaaren, Myllymäen inventoinnit sekä aloitettiin Fagersta-Voolahti-Grännäs-Gäddrag -inventoinnin tallennus. Lisäksi avattiin lisää Sipoon digitoitua kulttuuriympäristötietoa MIP-ohjelman rajapinnan kautta kunnan sisäiseen paikkatieto-ohjelmaan. Avaamisessa tehtiin yhteistyötä Sipoon paikkatietoasiantuntijoiden kanssa.

MIP:iin on tallennettu tietoja viranomaistyössä käsiteltävistä rakennuskohteista. Systemaattista kaikkien kohteiden tallentamista ei ole voitu jatkaa projektitutkijan työsuhteen päätyttyä. Työhön haettiin jatkorahoitusta, mutta avustuksia ei saatu.

Uusia MIP-selailijatunnuksia on luotu vuoden aikana Sipooseen ja Porvooseen 6 henkilölle. Erityisesti Sipoossa käyttö on vakiintunutta ja uudet työntekijät pyytävät tunnukset MIP:iin. Yhteensä selailijatunnuksia on 25 henkilöllä.

Sipoo aloitti kesällä suururakan koko kunnan alueen kulttuuriympäristötiedon tarkistamiseksi uudistettavan yleiskaavan tarpeisiin. Konsultit tallentavat tarkistetut tiedot suoraan museon MIP-tietokantaan. Porvoossa on yhden alueen tiedot tallennettu suoraan MIP-tietokantaan.

Ohjelman kehittäjien ATRSoft Oy:n ja muiden MIP-tietojärjestelmää käyttävien alueellisten vastuumuseoiden kanssa pidettiin neljä palaveria, joissa on käsitelty mm. havaittuja ongelmia ja kehittämistarpeita. Lisäksi käytössä on Teams-keskustelualusta, joka on osoittautunut hyödylliseksi käyttökokemusten välittämisessä ja ongelmien selvittämisessä.

MIP-tietojärjestelmään on vuoden 2024 loppuun mennessä tallennettu tiedot ja valokuvat 1 339 kiinteistöstä, joilla on 1 801 rakennusta. Vuoden aikana uusia kiinteistöjä tallennettiin 250 kappaletta.

Arkeologisten tarkastusten tiedot ja niiden yhteydessä otetut valokuvat on tallennettu MIP-tietojärjestelmään. Myös aikaisempien vuosien tarkastusraportteja vietiin edelleen MIP:iin. Järjestelmässä on nyt yhteensä 2 086 arkeologiaan liittyvää kuvaa.

MIP:n lisäksi arkeologi täydensi muinaisjäännösrekisteriä kohteiden perustietoja.

4 Näyttelypalvelut

Porvoon museon näyttelypalveluita uudistettiin palkkaamalla määräaikainen näyttelytuottaja. Näyttelyiden osalta edettiin yhä selkeämmällä linjalla, jossa näyttelytoimintaa pyritään suunnittelemaan riittävästi etukäteen, jolloin uudet vaihtuvat näyttelyt ja olemassa olevien, pysyvien näyttelyiden päivitykset saadaan aikataulutettua sujuvasti toistensa lomaan. Näyttelypalvelujen tavoitteena on museon strategian mukainen, laadukas näyttelytuotanto, joka huomioi erilaisia kävijäryhmiä. Vuonna 2023 aloitetussa näyttelyuudistuksessa työn alla oli erityisesti kolme näyttelyä: *Vaunuvajan näyttely*, *Täällä palvellaan* sekä *Raatihuoneen tarina*, joista tarkemmin kohdassa 4.4.

Näyttelyuudistuksen tavoitteisiin liittyen museonjohtaja ja näyttelytuottaja vierailivat tapaamassa kollegoita Postimuseon Kuplassa 19.4.2024 sekä Museokeskus Taikassa 24.6.2024. Näyttelyuudistuksista käytiin kollegiaalista keskustelua myös Helsingin kaupunginmuseon näyttelyuudistustyöryhmän kanssa 10.6.2024 Porvoossa ja 25.9.2024 Teamsissa.

Vanhalla raatihuoneella Vaunuvajassa esillä oleva *Jokilaaksojen valtiat* -näyttelyn oli määrä päättyä 31.8.2025, mutta jouduttiin sulkemaan yleisöltä heikon kuntonsa vuoksi jo vuoden 2024 päättyä.

Pysyvissä näyttelyissä tehtiin vuoden 2024 aikana pieniä muutoksia ja teossiirtoja. *Ilmiömainen Iris*-näyttelyn jälkeen pysyvään Iris-interiööriin tehtiin muutoksia ja lisäyksiä. Ville Vallgrenin suuria veistoksia siirrettiin muihin näyttelytiloihin *Siluetti. Pitkä ääriiviiva* -näyttelyn takia.

Museon perusnäyttelyissä tehtiin yhdessä kokoelmatiimin kanssa vuosihuoltoa, helmikuussa Holmin talossa ja maaliskuussa Vanhassa raatihuoneessa. Holmin kauppiaskodin irtotelineissä olleet tekstit ja vanhat kierreselkäiset opasvihot korvattiin kesäkauden alussa uusilla, A5-kokoisilla opasvihkosilla. Kesäkauden alussa suojatossujen käytöstä luovuttiin Vanhalla raatihuoneella. Vuoden aikana uusittiin Vanhalla raatihuoneella AB Iriksestä ja Ville Vallgrenista kertovat tekstit. Marraskuussa poistettiin Vanhan raatihuoneen 3. kerroksesta toimimaton *Porvoon valtiopäivät* -multimedia ja joulukuussa balettinukkevitriini. Veteraanihuoneen näyttelyä huollettiin vuoden lopulla.

Itä-Uudenmaan alueelliseen vastuumuseo työhön liittyvästä kiertonäyttelytoiminnasta kerrotaan kohdassa 3.1.5.

4.1 Näyttelyt Porvoon museossa 2024

Porvoon museolla avattiin vuonna 2024 seuraavat näyttelyt:

Siluetti. Pitkä ääriiviiva

9.6.2024–30.4.2026, Vanha raatihuone

Näyttelyn päähenkilö on Treksilän kartanonherra, kihlakunnantuomari Wilhelm Boije af Gennäs (1804–1888). Hän oli itseoppinut siluettien tekijä, joka kuvasi romanttisia maisemia miniatyyrikoos-

Boijen siluetteja on sekä Porvoon museon että J. L. Runebergin kodin kokoelmassa.

Museo lähetti median kautta etsintäkuulutuksen, jonka myötä näyttelyyn lainattiin useita kymmeniä siluetteja ja muuta Boijeeseen liittyvää materiaalia kymmenestä kokoelmasta tai yksityishenkilön omistuksesta. Näyttelyä varten tehty tutkimus toi esille Boijen 1800-lukuisen ystävien ja sukulaisten verkoston, jonka rihmat ulottuvat nykyaikaan. Näyttely kertoo myös porvoolaisesta kirjahankkeesta, Z. Topeliuksen toimittamasta *Finland framställdt i teckningar*, joka julkaistiin 1840-luvulla. Porvoolainen kirjakauppias ja kustantaja A. C. Öhman sai 1840-luvulla idean toteuttaa kirja, joka kertoo kuvin ja sanoin Suomesta. Se kuvaa luontoa, kaupunkeja, historiallisia maamerkkejä ja suurimpia kartanoita ja tuotantolaitoksia. Kirjan vaikutus mielikuviimme kansallismaisemasta on vahva. Kirjan pääkuvittaja oli Ruotsista Porvooseen muuttanut taiteilija Johan Knutson.

Wilhelm Boijen teosten lisäksi näyttely esittelee siluettitaiteen historiaa ja esillä on eri tekijöiden maalattuja tai paperista leikattuja siluetteja Porvoon museon kokoelmista.

Näyttelyn kuratoivat museonjohtaja Johanna Lehto-Vahtera ja viestintäassistentti Inari Porkka. Näyttelyyn liittyvän videon toteuttivat Inari Porkka ja graafikko Jari Laurén. Video löytyy myös Porvoon museon Youtube-kanavalta. Näyttelyn graafisesta suunnittelusta vastasivat Johanna Lehto-Vahtera ja Jari Laurén. Museomestari Katja Sillanpää suunnitteli ja toteutti museotekniikan kuten silueteille sopivan valopöydän.

Näyttelyn avasi 8.6. Uusimaan päätoimittaja Marko Enberg.

Kuvaa Siluetti. Pitkä ääriiviiva -näyttelystä. Taustalla viestintäassistentti Inari Porkka.
Kuva: lina Wahlström.

Albert Edelfelt 170

9.6.2024–30.4.2026, Vanha raatihuone

Porvoon seutu oli taitelija Albert Edelfeltille rakas, ja Porvooseen hän palasi myös kesäisin maalaamaan. Monet Porvoon museon kokoelmaan kuuluvista teoksista kuten *Porvoo Kiialan karta-nosta nähtynä* ja näkymät perheen kesähuvilasta ovat maalaus-taiteen klassikoita. Museon laajaan Edelfelt-kokoelmaan kuuluu muotokuvia, kuvituksia, luonnoksia ja työvälineitä. Kokoelmaan kuuluu myös Edelfeltin sisarien lahjoittamia perheelle kuuluneita esineitä.

Vuonna 2024 tuli kuluneeksi 170 vuotta Albert Edelfeltin syntymästä ja Porvoon museo juhlisti merkkivuotta tuottamalla näyttelyn Vanhan raatihuoneen saliin. Esillä ovat kaikki museon kokoelmaan kuuluvat öljyvärimaalaukset, muotokuvat perheenjäsenistä sekä osa taiteilijan työvälineistä. Kaikki näyttelyn teokset ja esineet valittiin museon omista kokoelmista.

Mukana on myös harvemmin esillä ollutta aineostoa, kuten Edelfeltin lapsena piirtämät piirroksiset. Juhlanäyttelyn kuratoivat tutkija Lillemor Jordas ja museolehtori Margaretha Jämbäck. Näyttelyn graafisesta suunnittelusta vastasivat Johanna Lehto-Vahtera ja graafikko Jari Laurén. Museomestari Katja Sillanpää suunnitteli ja toteutti museotekniikan.

Näyttelyn avasi 8.6. Uusimaan päätoimittaja Marko Enberg.

Porvoon triennaali. Space is a Common Thing

9.6.–1.9.2024, Holmin talo

Porvoon museo teki yhteistyötä Porvoon Triennaalin kanssa vuoden 2024 näyttelyssä teemalla *Space is a Common Thing*. Holmin talon päärakennuksessa oli Jenni Tuomisen ja Mette Björnbergin taidetta, veistoksia, piirroksia ja installaatioita. Holmin aitassa oli esillä Piirustusteatterin paperi-teoksia taiteilijoilta Petri Hytönen, Sampsa Indrén, Kalle Turkkala Purhonen ja Pan Jianfeng. Petri Hytönen ja Jenni Tuominen toteuttivat yleisötyöpajan Holmin talossa.

Näyttelytekstit Holmin talon ja aitan taiteilijoista kirjoitti Susanna Widjeskog, joka toimii museon edustajana triennaalityöryhmässä. Käännöstyön tekivät triennaalin työryhmästä Anne Räisänen ja Petri Hytönen. Holmin talossa ripustukseen ja sen suunnitteluun osallistuivat Katja Sillanpää, Johanna Lehto-Vahtera ja Liini Laes. Museoviraston avustus näyttelyn taiteilijapalkkioihin oli 4 500 €.

Näyttelyn avasi 8.6. Uusimaan päätoimittaja Marko Enberg.

Holmin talon joulu

27.11.2024–12.1.2025, Holmin talo

Koko Holmin talon perusnäyttelyn kattava joulunäyttely kertoi tuttuun tapaan, miten joulun valmistauduttiin ja miten sitä vietettiin 1700-luvun Porvoossa. Joulutunnelmaa toivat joululahjat värssyineen, vastavalmistetut kynttilät, tuore leipä, tuoksuvat mausteet ja keittiössä ajan raaka-aineista valmistetut herkut. Saliin katettiin juhlapöytä ruokineen sekä siihen kuuluva viinapöytä.

Näyttelyn toteutuksesta vastasivat Lillemor Jordas, Juha Jämbäck, Sirkku Mannerkoski, Katja Sillanpää sekä harjoittelija Stella Grönqvist.

Sininen hetki. Näyttely talven linnuista
27.11.2024–2.3.2025, Holmin talo

Suurin osa lintulajeistamme muuttaa talven ajaksi suotuisimmille asuinseuduille etelään. *Sininen hetki* -näyttely kertoo linnuista, jotka talvehtivat Suomessa. Näyttely esittelee 26 lintulajia ja kertoo lisäksi lintujen elämästä talvella. Talvi-iltapäivisin sinisen hetken laskeutuessa koittaa pitkä kylmä ilta ja yö. Miten linnut pysyttelevät lämpiminä? Entä mistä ne löytävät ruokaa?

Lintumallien lisäksi näyttelyssä on esillä Inga Donnerin akvarellikuvituksia 1930-luvulta. Donner maalasi linnut K. E. Kivirikon *Huomattavimmat laululintumme* kirjaa varten. Porvoon museo omistaa kyseisen 240 akvarellin kokoelman, joista on esillä kymmenen.

Näyttelyn tavoitteena on myös kiinnittää huomiota lintuihin laajemmin. Talvisin niiden elämän seuraaminen oman pihan lintulaudalla on monelle iloa tuottava harrastus. Lisäksi lintujen merkitys ja niiden määrän väheneminen on myös vakavan ajankohtainen aihe.

Näyttelyn linnut ovat esillä suuren kuusen oksilla. Keinotekoiset lintumallit toteutti amanuenssi Solveig Bergholm. Näyttelyn tekstit kirjoittivat Solveig Bergholm, Lillemor Jordas ja Johanna Lehto-Vahtera.

Lisäksi Porvoon museon Vanhalla raatihuoneella ja Holmin talossa olivat vuonna 2024 esillä seuraavat näyttelyt:

9.6.2023–1.4.2024	Ilmiömäinen Iris	Holmin talo ja Vanha raatihuone
29.11.2023–14.1.2024	Holmin talon joulu	Holmin talo
toistaiseksi	Johan Knutson	Vanha raatihuone
toistaiseksi	Saara Hopea-Untracht	Vanha raatihuone
toistaiseksi	Ab Iris	Vanha raatihuone
toistaiseksi	Ville Vallgren	Vanha raatihuone
toistaiseksi	Holmin kauppiaskoti	Holmin talo
toistaiseksi	Porvoon aateliala – Porvoolaista arkea ja juhlaa	Vanha raatihuone
31.12.2024 asti	Jokilaaksojen valtiat	Vanha raatihuone

4.2 Porvoon museon tuottamat näyttelyt muiden tiloissa

Vuonna 2024 Porvoon museo tuotti muiden tiloihin seuraavat näyttelyt:

Porvoon triennaali. Space is a Common Thing

9.6.–1.9.2024, Walter Runebergin veistuskokoelma ja J. L. Runebergin koti

Porvoon museo teki yhteistyötä Porvoon Triennaalin kanssa vuoden 2024 näyttelyssä teemalla *Space is a Common Thing*. Walter Runebergin veistuskokoelmassa oli esillä Richard Johanssonin ja Runebergin kodin pihapiirissä Roland Perssonin veistoksia.

Näyttelytekstit Walter Runebergin veistuskokoelman ja Runebergin kodin taiteilijoista kirjoitti Susanna Widjeskog, joka toimii museon edustajana triennaalityöryhmässä. Käännöstyön tekivät triennaalin työryhmästä Anne Räisänen ja Petri Hytönen

Runebergien jouluihin kahvipöytä

27.11.2024–12.1.2025, J. L. Runebergin koti

Runebergien jouluihin kahvipöytäkattaus oli uudelleen esillä Sinisessä kamarissa osana kotimuseon joulua. Kattauksen toteutti Susanna Widjeskog.

Lisäksi esillä vuonna 2024 olivat seuraavat, jo aiemmin valmistuneet näyttelyt:

4.2.2023–11.5.2025	Koko Kansan Runeberg	J. L. Runebergin koti
24.11.2023–14.1.2024	Jouluihin kahvipöytäkattaus	J. L. Runebergin koti
toistaiseksi	Veteraanihuoneen kokoelmanäyttely	Porvoon veteraanihuone

4.3 Näyttelytoiminta verkossa

Porvoon kaupunki ja Porvoon museo yhdessä vuonna 2023 tuottama Porvoon virtuaalinen taidemuseo on nähtävissä Porvoon kaupungin verkkosivuilla. Näyttelyssä esitellään Porvoon kaupungin ja Porvoon museon taidekokoelman teoksia 1940- ja 1950-lukujen taitteesta nykypäivään. Verkkonäyttelyn tilana toimii arkkitehti Julia Falckin tuottama 3D-malli. Näyttelyn kuratoi Porvoon museon amanuenssi Susanna Widjeskog.

4.4 Valmistelussa vuonna 2024 olevat näyttelyt

Täällä palvellaan,
avataan 19.3.2025

Porvoon museon kokoelmiin on kerätty liiketoiminnasta kertovia kylttejä koko museon toiminnan ajan. Kylttejä esittelevässä verkkonäyttelyssä katsoja liikkuu eri puolilla 1800- ja 1900-luvun Porvoota karttapohjaisella StoryMaps-sivustolla. Kylttejä ja niihin liittyviä yrityksiä esitellään mm. aikajanojen, karttojen ja vanhojen valokuvien avulla. Verkkonäyttelyn rinnalle avataan pieni vaihtuva näyttely Holmin taloon. Täällä palvellaan -verkkonäyttely tulee katsottavaksi myös Raatihuoneen vaunuvajaan 2026. Näyttely on osa museon näyttelyuudistusta. Näyttelytyöryhmään kuuluivat Juha Jämbäck, Mai Joutsalainen, Inari Porkka ja Antti Juntunen.

Raatihuoneen tarina,
avataan 27.3.2025

Raatihuoneen tarina levittäytyy koko Vanhalle raatihuoneelle. Se kertoo rakennuksen rakentamisesta ja kaupungin hallinnosta 1760-luvulla sekä johdattaa rakennuksen historiaan laajemminkin. Näyttelyssä kerrotaan kunkin huoneen käyttötarkoituksista ja esitellään yksityiskohtia, jotka kertovat rakennuksen eri aikakausista. Näyttelyn suunnittelee Iina Wahlström.

Uusi pysyvä näyttely Vanhan raatihuoneen ns. Vaunuvajaan,
avataan 26.2.2026

Uusi näyttely kertoo Porvoon ja Itä-Uudenmaan historiasta kahdeksan eri aikana eläneen hahmon kautta. Näyttelyssä historialliset henkilöt nähdään aktiivisina toimijoina, jotka ovat eläneet elämänsä tietoihinsa, taitoihinsa ja unelmiinsa nojaten. Hahmojen kautta avautuu näkymiä moniin teemoihin; niin paikkakunnan elinkeinoihin, maailmaa vavisuttaneisiin tapahtumiin kuin nuoruuteen ja vanhuuteen. Samaan tilaan suunnitellaan myös kohtaamistila, jolloin Porvoon museo saa pitkään kaivatun pysyvän työpajatilan museon yleisötyön käyttöön.

Vaunuvajatyöryhmään kuuluvat Iina Wahlström, Johanna Lehto-Vahtera, Juha Jämbäck, Margaretha Jämbäck, Hannele Tenhovuori ja Mai Joutsalainen. Työryhmä kokoontui kevätkaudella 2024 kolmen ja syyskaudella kahden viikon välein. Näyttelytuottaja toteutti vuoden aikana vuoden aikana kaksi työpajaa, toisen hallituksen jäsenille ja toisen Itä-Uudenmaan museoille, joissa näyttelyideoita testattiin. Näyttelyuudistusta varten haettiin apurahoja vuonna 2024. Aktiasäätiö Porvoon sr. myönsi 45 000 euron apurahan, mikä siirrettiin käytettäväksi vuonna 2025.

Muistikuvia – Minnesbilder – Recollection,
avataan 22.5.2025

Taiteilija Niclas Wariuksen yksityisnäyttely *Muistikuvia – Minnesbilder – Recollection*, avataan 22.5.2025. Näyttely on avoinna 31.10.2025 asti. Koordinaattoreina toimivat Susanna Widjeskog ja Laura Svärd.

5 Yleisötyöpalvelut

5.1 Yleisötyötiimin työ 2024

Porvoon museon yleisötyöpalveluja tuotetaan pääosin yleisötyötiimissä, johon kuuluvat näyttelyvalvoja-oppaat, museokauppavastaava, museoapulainen ja tiiminvetäjinä museolehtorit Hannele Tenhovuori ja Margaretha Jämbäck.

Museon strategian mukaisesti yleisötyöpalvelujen visiona on olla paras käyttöliittymä kulttuuri-perintöön. Yleisötyö-palvelujen kohderyhmät ovat porvoolaiset, matkailijat, koululaiset, perheet, seniorit ja kulttuurin suurkuluttajat.

Yleisötyön sisältö risteilee eri aikakausien välillä opastuksissa, työpajoissa ja keskusteluissa asiakkaiden kanssa. Yleisötyötiimi toimii linkkinä yleisön ja museonäyttelyjen tai muiden sisältöjen välillä ja tekee sisällöistä yleisölle saavutettavia. Myös nykyhetki on tärkeä museotyön ulottuvuus esimerkiksi kouluikäisten kanssa. Tavoitteena on läsnä oleva yleisötyö, joka antaa tilaa asiakkaiden kysymyksille ja reaktioille. Kulttuuriperintöä on kuluneen vuoden aikana tuotu yleisötyön palveluissa esiin historian, kulttuurihistorian, taidehistorian ja luonnontieteen näkökulmista.

5.2 Opastukset

Museo toteutti koulu- ja päiväkotiryhmille ja muille ryhmille opastuksia ajankohtaisiin näyttelyihin. Erikoisopastuksia toteutettiin näyttelyihin *Ilmiömäinen Iris*, *Albert Edelfelt 170*, *Siluetti*. *Pitkä ääriviiva*, *Sininen hetki*. *Näyttely talven linnuista* ja Holmin talon *Kauppiastalon joulu* -näyttelyyn. Linnajoen koulun oppilaille järjestettiin taideopastuksia *Albert Edelfelt 170* -näyttelyyn Vanhassa raatihuoneessa. Oppaina toimivat museolehtoreiden lisäksi Jenny Törnroos, Sanna Johansson ja Liini Laes.

5.3 Palvelut kouluille ja päiväkodeille

Holmin talossa ja Vanhalla raatihuoneella järjestettiin opastuksia ja työpajoja koululaisille ja päiväkotikäisille. Työpajatila Konkkaronkka oli käytössä huhti- ja toukokuussa ja otettiin jälleen kesän jälkeen käyttöön uudistettuna. Muina aikoina työpajat ja opastukset pidettiin näyttelytiloissa. Työpajoja ohjasivat museolehtorit sekä Sanna Johansson, Liini Laes ja Jenny Törnroos.

Kevään 2024 museokasvatuksen teemoina koululaisopastuksissa ja -työpajoissa:

Kiehtovat taiteilijat Louis Sparre ja Alfred William Finch,
helmi-maaliskuu

Museoetsivä ja Museomysteeri -työpajat,
huhti-toukokuu

Porvoon kaduille ja kujille -teema,
toukokuu.

Syyskauden teemoja olivat *Albert Edelfelt, Siluetti. Pitkä ääriiviiva*, siluettiopastusten jälkeen oppilaat suunnittelivat ja toteuttivat työpajoissa omia siluettiteoksiaan. Syyskausi päättyi pimeä kierros- ja jouluteemoihin. Vuoden suosituimpia koululaisopastuksia olivat museon pimeät kierrokset. 18 koululaisryhmää seikkaili pimeässä raatihuoneessa oppaan johdolla.

Koululaisille järjestettiin myös luentoja kulttuurihistoriaan tai taiteeseen liittyvistä aiheista kuten Porvoon valtiopäivät, koulu ja lapsuus, Albert Edelfelt ja Ville Vallgren. Myös ulkoilmaopastuksia toteutettiin eri aiheista: *Porvoon valtiopäivät, Porvoon keskiajalla, veistosten Porvoon ja taiteilijoiden Porvoon*.

Opettajille järjestettiin 2 suomenkielistä veso-koulutusta, joiden teemana oli *Tuhat ja yksi tarinaa – Vanhat valokuvat historian lähteinä*. Luentojen lisäksi koulutuksiin kuului kävelykierros empire-kaupunginosassa. Koulutukset pitivät Holmin talossa museolehtorit Hannele Tenhovuori ja Margaretha Jämbäck ja niihin osallistui yhteensä 39 henkilöä.

Porvoon museo osallistui monilukutaitoa edistävän työryhmän työskentelyyn yhdessä kaupungin toimijoiden kanssa ja museo osallistui myös omalla osastollaan Lukutaitomessuihin 5.3. Albert Edelfeltin koululla. Museon teema oli *Porvoon museo – monilukutaidon aarreaitta* -työpaja. Messut olivat samalla myös opettajien veso-koulutustilaisuus. Osallistujia oli 65.

5.4 Porvoon kulttuuripolku

Kulttuuripolku on Porvoon kaupungin kulttuurikasvatusohjelma, joka tukee peruskoulun koulujen opetussuunnitelmaa. Porvoon kaupungin kulttuurikasvatusohjelma astui voimaan 1.8.2024. Porvoon museo oli mukana sen laatimisessa ja toimenpiteiden toteuttamisessa.

Kulttuurikokemukset ja kulttuurin, taiteen ja kulttuuriperinnön tuntemus ovat tärkeä osa lapsen kasvatusta, kehitystä ja identiteetin muodostumista. Kulttuuripolku tuo taiteen ja kulttuurin muodot osaksi kaikkien porvoolaisten lasten ja nuorten elämää ja edistää tasa-arvoa. Tavoitteena on turvata kaikille porvoolaisille päiväkotilapsille ja koululaisille yhtäläiset mahdollisuudet kulttuuri-koulutukseen. Toimintaa koordinoi työryhmä, jossa museota edustaa museolehtori Hannele Tenhovuori. Porvoon museon kulttuuripolkuun liittyviä työpajoja järjestettiin huhtikuussa ja loka-marraskuussa.

Esikouluikäisille suunnatuissa museoetsivätyöpajoissa tutustutaan Holmin taloon. Vuonna 2024 järjestettiin 11 museoetsivätyöpajaa 250 esikoululaiselle.

Museomysteerityöpaja on suunnattu viidesluokkalaisille. Työpajan aikana ratkaistaan vihjeiden avulla tehtäviä Vanhalla raatihuoneella. Vuonna 2024 järjestettiin 8 museomysteerityöpajaa 163 koululaiselle.

5.5 Palvelut senioreille

Porvoon museo järjestää säännöllisesti seniori-iltapäiviä. Ne pidetään museotiloissa ja ohjelmassa on luento tai opastus ja niihin kuuluu mahdollisuuksien mukaan yhteinen kahvihetki.

Vuonna 2024 järjestettiin 9 seniori-iltapäivää:

Kansainvälisiä tuulia -luento,

museolehtori Margaretha Jämbäck, Vanha raatihuone 14.2., 6 osallistujaa.

Kurkistus Porvoon virtuaaliseen taidemuseoon -luento,

amanuenssi Susanna Widjeskog, Vanha raatihuone 13.3, 17 osallistujaa.

Laborin kulmalta Socikselle -luento,

museolehtori Hannele Tenhovuori, Vanha raatihuone 10.4, 26 osallistujaa.

Vanhan Porvoon kaduilla ja kujilla -luento,

museolehtori Hannele Tenhovuori, Holmin talo 8.5, 47 osallistujaa.

Opastettu kierros Albert Edelfelt 170 -näyttelyyn,

Vanha raatihuone 12.6, 17 osallistujaa.

Albert Edelfelt 170 -luento,

museolehtori Margaretha Jämbäck, Vanha raatihuone 11.9, 16 osallistujaa.

Opastettu kierros, Siluetti. Pitkä ääriviiva -näyttelyyn,

Vanha raatihuone, 9.10, 22 osallistujaa.

Porvoon museon senioritoiminnan 10-vuotisjuhla,

Holmin talo 9.10, 22 osallistujaa.

Porvoon museon kokoelmat verkkoon -luento,

kokoelmapäällikkö Juha Jämbäck, Holmin talo 13.11, 18 osallistujaa.

Vanhan ajan joulutunnelmia -luento,

museolehtori Hannele Tenhovuori, Holmin talo 11.12, 30 osallistujaa.

Seniori-iltapäivien lisäksi museolehtorit pitivät luentoja eri eläkeläisyhdistyksille. Vanhustenviikon sunnuntaina tarjottiin eläkeläisille ilmainen sisäänpääsy museoon.

5.6 Tapahtumat

Museo järjestää tapahtumia itse ja osallistuu yhteistapahtumiin. Tapahtumajärjestelyihin osallistuvat aiheesta riippuen kaikki tiimit. Alueelliset tapahtumat on kuvattu Itä-Uudenmaan alueellista vastuumuseotyötä kuvaavassa osiossa.

Porvoon päivät -tapahtumaa koordinoi Porvoon elävä keskusta -yhdistys. Museo oli mukana omalla Lasten päivä -tapahtumalla 9.6. Ohjelmassa oli opastus Siluetti. Pitkä ääriiviiva -näyttelyssä ja siluettityöpaja lapsille ja perheille Holmin talon puutarhassa. Tapahtumaan osallistui 18 henkilöä.

Kummitusten yö on museon järjestämistä tapahtumista laajin. Se on Vanhan Porvoon Kauppiasyhdistyksen koordinoima tapahtuma, jossa on mukana erilaisia toimijoita. Museon rooli on tuoda mukaan historiallinen sisältö. *Kummitusten yötä* vietettiin 25.10. klo 17–20. Museon yleisötyötiimi toteutti Holmin taloon Kummitusten juhlat -nimisen käsikirjoitetun tapahtuman, joka sijoittui Holmin talon toiseen kerrokseen keskelle 1700-luvun interiööriä. Osa talon isäntäväestä oli noiduttu ja he olivat muuttuneet eläimiksi ja linnuiksi, ja palvelusväki heittäytyi aavemaiseen tunnelmaan juhlimaan. Yleisötyötiimi suunnitteli jokaiseen huoneeseen oman tarinansa, ja tarinaa vahvistettiin oikeanlaisilla puvuilla, äänillä ja valoilla sekä museon luonnontieteelliseen kokoelmaan kuuluvilla täytetyillä elämillä. Tapahtuman suunnitteluun osallistuivat yleisötyötiimin lisäksi Inari Porkka ja Iina Wahlström. Tapahtuma oli maksullinen (5 €/hlö) ja siihen osallistui 687 kävijää.

Luennot

Autonomian ajan kirjallisuus -luento, kirjailija Juha Hurme,
Vanha raatihuone 7.2, 45 osallistujaa

Meteoriitti-ilta, tutkija Tomas Kohout ja meteoriittiharrastaja Jarkko Kettunen,
Vanha raatihuone 16.10, 65 osallistujaa

Muut tapahtumat

Siluetti. Pitkä ääriiviiva ja Albert Edelfelt 170 -näyttelyiden esittely
Porvoon museoyhdistyksen jäsenille,
Vanha raatihuone 11.6, 25 osallistujaa

Siluetti. Pitkä ääriiviiva ja Albert Edelfelt 170 -näyttelyiden esittely
kaupungin ja yhdistysten edustajille, Vanha raatihuone 12.6, 7 osallistujaa

Kansallispukutuuletus, Holmin talon puutarha 5.8, 50 osallistujaa

Taiteilijatapaaminen, siluettileikkaaja Sirkka Lekman,
Vanha raatihuone 14.8, 6 osallistujaa

Yhteistyötapahtumat

Lasten valtiopäivätanssiaiset, Porvoon kulttuuripalvelut ja Porvoon museo.
Juhlan juontajina toimivat Hannele Tenhovuori ja Jenny Törnroos. Kouluilla oli mahdollisuus tilata museolehtorin valtiopäiviä käsittelevä oppitunti ennen tanssiaisia, Porvoon urheiluhalli, 22.3, 658 osallistujaa.

Vuoden Sparre -tunnustus, Vanhan Porvoon asukasyhdistys ja Porvoon museo,
Vanha raatihuone 3.4, 21 osallistujaa.

Porvoon virtuaalinen taidemuseo VR-laseilla,
Holmin talo 18.5, 12 osallistujaa.

Porvoon triennaalin taiteilijoiden Petri Hytösen ja Jenni Tuomisen vetämä piirustustyöpaja,
Holmin talo 11.6, 10 osallistujaa.

Pihlajan lasten seikkailu, Nukketeatteri Ofelia, kuusi esitystä,
Holmin talon puutarha 4.–6.7, 32 osallistujaa

Vanhan Porvoon soiva opastus 3.9.
Holmin talon aitta yhteistyössä Kamukanta /
Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus.

Barokkikonsertti, Saara Lipiäinen ja Hanna Lipiäinen,
Vanha raatihuone 7.12, 8 osallistujaa.

Porvoon triennaalin näyttely Holmin talon alakerrassa, jossa oli esillä Mette Björnbergin ja Jenni Tuomisen teoksia. Kuva: Johanna Lehto-Vahtera.

Meteoriitti-ilta. Kuva: Johanna Lehto-Vahtera.

Kansallispukujen tuuletusta. Kuva: Hannele Tenhovuori.

5.7 Muu yleisötyö

Museolehtorit pitivät vuoden aikana 37 kulttuurihistoriaa ja taidehistoriaa käsittelevää luentoa, joiden teemoina olivat mm. Albert Edelfelt, Ville Vallgren, Porvoon historialliset naiset ja valokuvaaja Eino Nurmi. Muu henkilökunta piti yhteensä 4 luentoa museon järjestämissä tilaisuuksissa.

Siluettinäyttelyn valmistelun yhteydessä museo teki yhteistyötä Europaeus-sukuseuran kanssa. Sukuseuran ryhmä (51 henkilöä) vieraili museossa 28.9. ja tutustui *Siluetti. Pitkä ääriiviiva* ja *Albert Edelfelt 170* -näyttelyihin. Ryhmää opastivat Johanna Lehto-Vahtera ja Margaretha Jämbäck. Samana päivänä museonjohtaja osallistui sukuseuran lounaalle ja piti siellä esitelmän Wilhelm Boijesta.

Amanuenssi Susanna Widjeskog opasti Porvoon virtuaaliseen taidemuseoon kaupungintalossa 1.3. kaupungin senioreille sekä Porvoon kulttuurinystävien *Taidemuseohanke 2* -seminaarissa WSOY-talossa 18.4.

Holmin talossa sijaitseva Konkkaronkka-työpajatila uudistettiin syyskuussa 2024 kalustamalla ja sisustamalla se uudelleen. Samalla tilaa valmisteltiin myöhemmin syksyllä avatun *Sininen hetki* -näyttelyn tarpeisiin. Uudistuksen suunnittelivat ja toteuttivat Susanna Kaunisto, Johanna Lehto-Vahtera, Sirkku Mannerkoski, Katja Sillanpää ja Iina Wahlström.

Vanhalla raatihuoneella oli tarjolla lapsille suunnattu non stop -bingo. Bingossa ratkaistaan museon näyttelyissä oleviin esineisiin liittyviä kysymyksiä. Vastaukset pitää etsiä kaikista kolmesta näyttely-kerroksesta. Jokainen osallistuja saa tarrapalkinnon.

Yleisötyön luvut 2024

näyttelyopastukset	217
opastukselle osallistuneiden henkilöiden määrä yhteensä	3 329
opastukset päiväkotiryhmille	51
päiväkotiryhmien opastusten osallistujamäärä	697
opastukset koululaisille ja opiskelijoille	93
koululais- ja opiskelijaopastuksille osallistuneiden määrä	1 593
muut opastukset	63
muiden opastusten osallistujamäärä	876
päiväkotiryhmille järjestettyjen työpajojen määrä	55
päiväkotiryhmille järjestettyjen työpajojen osallistujamäärä	790
koululaistyöpajat	59
koululaistyöpajojen osallistujamäärä	1 105
muut työpajat	1
muiden työpajojen osallistujat	11
ulko-opastukset	37
ulko-opastuksille osallistuneiden määrä	740
muut tapahtumat	44
muihin tapahtumiin osallistuneiden määrä	1 955
oppitunnit kouluissa	50
oppitunneille osallistuneiden määrä	2 451
museolehtoreiden luennot	37
muun henkilökunnan luennot	4

Siluetti. Pitkä ääriiiva -näyttely Vanhalla raatihuoneella. Kuva: Inari Porkka.

Siluetti. Pitkä ääriiiva -näyttely Vanhalla raatihuoneella. Kuva: Inari Porkka.

6 Hallinto- ja tukipalvelut

6.1 Viestintä

Porvoon museon viestintä toteutettiin museon viestintästrategian ja toimintasuunnitelman mukaisesti. Sen keskeisenä tavoitteena on tehdä museotyön tulokset näkyviksi ja lisätä kiinnostusta kulttuuriperintöä kohtaan. Viestintä vahvistaa museon brändiä, ohjaa kävijöitä museoon ja tuo esille museon toimintaa.

Museon viestinnästä vastasivat viestintäassistentti Inari Porkka ja museojohtaja Johanna Lehto-Vahtera. Myöhemmin vuoden lopussa viestintäassistentin korvasi uusi viestintäsuunnittelija. Viestinnän toteutukseen osallistuivat myös museokauppavastaava Susanna Kaunisto ja toimistopäällikkö Jaana Haapoja. Viestintäassistentin työsuhteen päätyttyä tehtävät jaettiin väliaikaisesti näyttelytuottaja Iina Wahlströmin ja toimistopäällikkö Haapojan kesken. Viestintäsuunnittelijan tehtävissä aloitti joulukuun alussa (9.12.) FM, medianomi (amk) Antti Juntunen.

6.1.1 Mediaviestintä

Vuoden 2024 aikana lehdistölle lähetettiin yhteensä 22 mediatiedotetta: 12 liittyen museon näyttelyihin ja tapahtumiin, 4 aluevastuumuseotyöhön liittyen ja 6 muihin museon asioihin liittyen.

Mediaseurannan perusteella Porvoon museolla on ollut merkittävää näkyvyyttä paikallisessa mediassa. Se on ollut esillä Uusimaa-lehdessä 53 artikkelissa, Itäväylässä 16 artikkelissa ja Borgåbladetissa 20 artikkelissa. Laskuissa eivät ole mukana lehtien toistuvat menovinkki- tai näyttelylistausjutut, joissa museo mainitaan lähes poikkeuksetta ajankohtaisten vaihtuvien näyttelyiden vuoksi.

Paikallislehdistö kirjoitti Porvoon museosta museon lähettämien tiedotteiden pohjalta, mutta myös omasta aloitteestaan. Esimerkiksi Edelfeltin, Boijen ja Runebergin teemoihin liittyvät jutut saivat huomiota lehdistössä. Lisäksi virtuaalinen museosisältö oli esillä useammassa mediassa. Museo mainittiin lehdissä myös museon muiden toimijoiden kanssa tekemän yhteistyön puitteissa sekä julkisessa keskustelussa. Lehdistön edustajat käyttivät myös museon asiantuntijapalveluita ja kuva-arkistoa käsitellessään eri teemoja.

Museo osti vuoden aikana myös mainostilaa. Mainostilaa ostettiin seuraavasti: Helsingin Sanomien Kesä-lehti ja liikennenäytöt, Sipoon Sanomien kesälehti, Turun Sanomien teemalehdet, Uusimaa-lehden 130-vuotta-juhlalehti sekä Porvoon Taidetehtaan ulkomainonta.

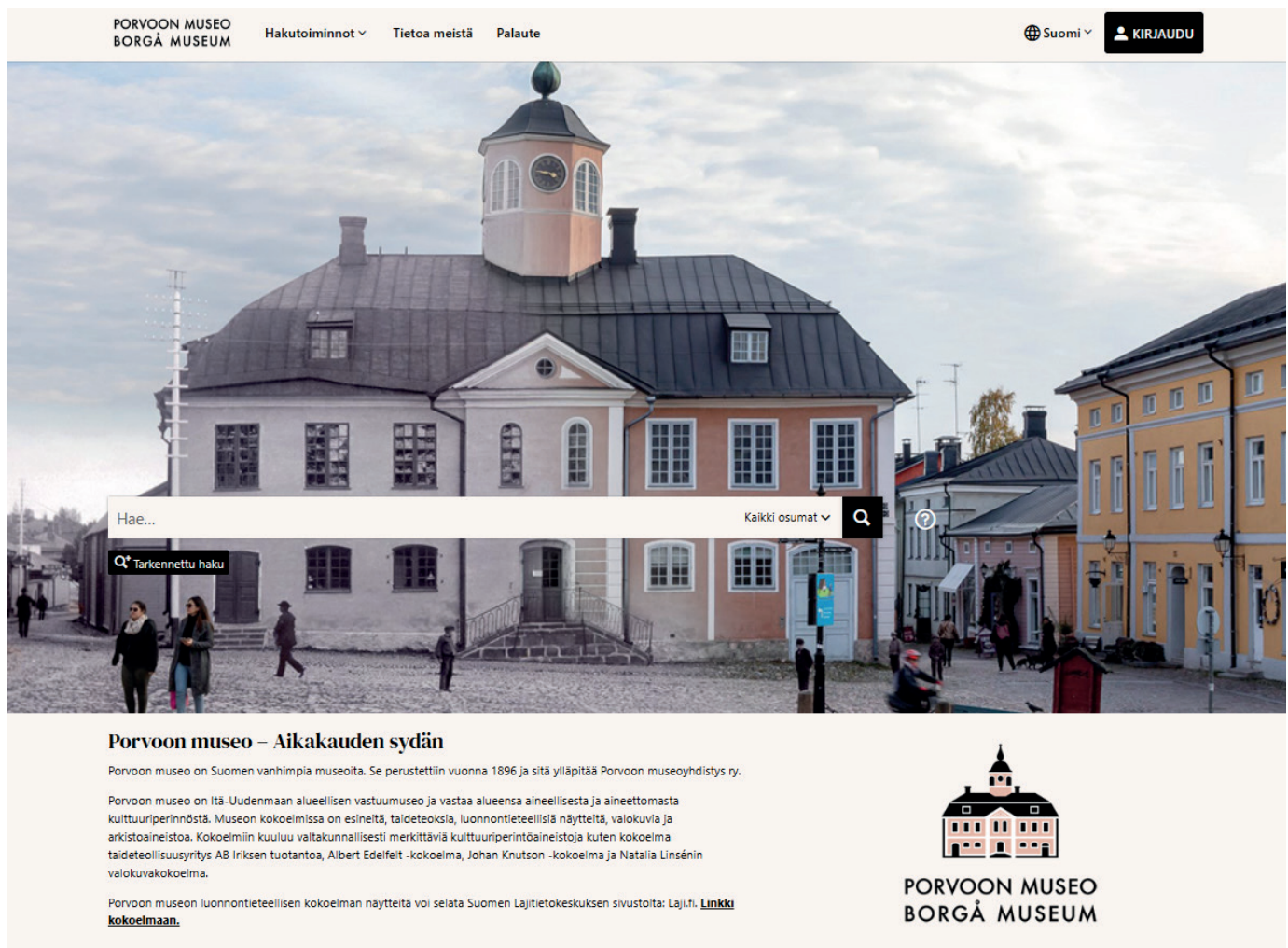
Porvoon museo on onnistunut pitämään itsensä vahvasti esillä paikallisessa mediassa, mikä vahvistaa sen asemaa alueen keskeisenä kulttuuritoimijana. Medianäkyvyys osoittaa, että museon toiminta ja hankkeet kiinnostavat sekä yleisöä että tiedotusvälineitä. Tämä tukee museon tavoitetta tuoda kulttuuriperintöä laajemman yleisön saataville ja korostaa sen merkitystä osana Porvoon kaupungin kulttuuriympäristöä.

6.1.2 Verkkosivut ja Finna-palvelu

Vuonna 2023 uudistetut Porvoon museon verkkosivut (www.porvoonmuseum.fi) ovat olleet aktiivisessa käytössä, ja niiden kautta on tiedotettu ajankohtaisista asioista, kuten näyttelyistä ja tapahtumista.

Vuonna 2024 verkkosivuja päivitettiin edelleen vastaamaan paremmin nykyaikaisia käyttäjätarpeita ja digitaalisen saavutettavuuden vaatimuksia. Uudistuksen myötä sivustosta tuli entistä selkeämpi, visuaalisesti houkuttelevampi ja helpommin navigoitava.

Vuonna 2024 museon kokoelmia julkaistiin ensimmäistä kertaa laajasti myös Finna-palvelun kautta, mikä parantaa digitaalisen kulttuuriperinnön saavutettavuutta. Finna-sivustoa kehitetään edelleen. Uudistuksen myötä Porvoon museo pystyy tarjoamaan entistä kattavamman ja saavutettavamman digitaalisen kokemuksen, joka tukee sen roolia alueellisena kulttuuriperinnön vaalijana ja edistäjänä.

Näyttökuva Porvoon museon Finna-sivusta.

6.1.3 Sosiaalinen media

Vuonna 2024 museolla oli käytössään Metan palveluista Facebook-sivu (Porvoon museo Borgå museum) ja kaksi (2) Instagram-tiliä (@porvoonmuseum ja @ita_uudenmaan_aluevastuumuseum). Googlen palveluista sillä oli käytössä kolme (3) yritysprofiliä (Vanha raatihuone, Holmin talo ja Porvoon museo sekä Toimisto) ja YouTube-kanava (Porvoon museo Borgå museum). Metan palveluissa painopiste on brändin rakentamisessa ja sosiaalisuudessa. Googlen palveluita käytetään puolestaan enemmän työkalunomaisesti muun muassa välittämään tietoa.

Porvoon museon Metan sosiaalisen median tilit tykkäävät ja seuraavat muita suomalaisia museoita sekä alan ja alueensa muita toimijoita sekä alaan tai toimintaan liittyviä sivuja. Tilin tykkäävät seuraamiensa sivujen postauksia ja kommentoivat myös niitä toisinaan. Museon sivu on myös jäsen erilaisissa paikallisryhmissä, joihin museo jakaa ilmoituksia tulevista tapahtumista ja muista ajankohtaisista asioista. Sosiaalisen media tileistä Facebook-sivu ja @porvoonmuseum-tili ovat yhteydessä keskenään Meta Business Suiten kautta, jonka avulla molempiin kanaviin on mahdollista tehdä esimerkiksi yhteisiä sisältöjä ja tarkastella niiden analytiikkaa, kuten katselukertoja tai seuraajien muutoksia. Instagram-tileistä @ita_uudenmaan_aluevastuumuseum on itsenäinen tilinsä, eikä se ole yhteydessä edellisiin tileihin. Muusta viestinnän vastuualueista poiketen tilin päävastuussa on museon AVA-tiimi.

Vuoden 2024 lopussa Porvoon museo Borgå museum -Facebook-sivulla oli runsaat 700 tykkääjää ja lähes 850 seuraajaa. Instagram-tilillä @porvoonmuseum oli vajaat 1 100 seuraajaa ja @ita_uudenmaan_aluevastuumuseum -tilillä vajaat 550 seuraajaa.

Museon Facebook-sivu saavutti vuoden 2024 aikana (1.1–31.12.2024) 94 526 katselukertaa. Sivun kattavuus oli 44 806 näyttöä, mikä oli 34,9 % enemmän edellisvuoteen verrattuna. Merkittävää kasvua tapahtui myös sivujen vierailijoiden määrässä, jossa kasvua oli 177,9 % (vierailuita 6 502). Myös sivun seuraajien määrä kasvoi, yhteensä 51 % (157 seuraajan kasvu). Myös postauksissa olevien linkkien klikkausmäärässä tapahtui selkeää kasvua, 65 % (klikkauksia 1 036). Näiden ohella sisällön vuorovaikutuksessa tapahtui 31 % kasvu (5 819 vuorovaikutustilannetta). Vuoden tykättyin postaus (1.10.) mainosti kahta museon näyttelyä (*Siluetti. Pitkä ääriviiva* sekä *Albert Edelfelt 170*). Postaus sai yhteensä 61 reagointia. Kattavuudeltaan merkittävin postaus (1.12.) toi esille museon digitaalista joulukalenteria (kattavuus 5 762). Postaus keräsi yhteensä peräti 9 730 katselukertaa, joista suurin osa ei ollut sivun seuraajia (93 % muita kuin seuraajia). Lisäksi sitä jaettiin 9 kertaa, vaikkakin reaktiot jäivät vähäisiksi (16 reaktiota).

Museo on aktiivinen myös Instagramissa. Instagram-tiliä käytetään muiden toimijoiden seuraamiseen ja näiden päivitysten tykkäämiseen ja kommentoimiseen. Museon päätilinä toimii @porvoonmuseum, jossa painottuu museon toiminta, kuten näyttelyt, museokauppa ja muut asiakkaille suunnatut teemat. Instagramissa keskeinen sosiaalisuuden muoto on myös muiden toimijoiden sisältöjen jakaminen tarinoin (stories), jotka ovat näkyvissä vain 24 tuntia. Museon @porvoonmuseum-tilille jaettiin tarinoin muun muassa asiakkaiden museokäynneistä luomia sisältöjä. Joulukuussa toteutettiin Instagramin tarinoin myös joulukalenteri. Joulukalenterin kuvamuotoiset luukut tavoittivat päivittäin noin 80–200 katsojaa.

Museon Instagram-tili (@porvoonmuseum) saavutti vuoden 2024 aikana (1.1–31.12.2024) 60 290 katselukertaa. Sivun kattavuus oli 8 992 näyttöä, mikä oli 649,3 % enemmän edellisvuoteen verrattuna. Merkittävää kasvua tapahtui erityisesti sivujen vierailijoiden määrässä, jossa kasvua oli

1 100 % (vierailuita 1 271). Myös sivun seuraajien määrä kasvoi lähes 200 seuraajalla. Näiden ohella sisällön vuorovaikutus oli hyvä ja koki 100% kasvun edellisvuoteen verrattuna (3 719 vuorovaikutustilannetta). Sisällönvuorovaikutus ja katselukertojen kasvu painottui erityisesti loppuvuoteen. Vuoden tykätyn postaus (28.8.) käsitteli museolle myönnettyä apurahaa tekstiiliperinteen esille tuomiseen. Postaus sai yhteensä 94 tykkäystä. Kattavuudeltaan merkittävin postaus (30.10.) mainosti kahta museon näyttelyä (*Siluetti. Pitkä ääriiviiva* sekä *Albert Edelfelt 170*). Postaus keräsi yhteensä 1 066 katselukertaa, joista suurin osa ei ollut sivun seuraajia (80 % muita kuin seuraajia). Lisäksi sitä jaettiin kerran ja tykkäyksiä se sai yhteensä 17.

Porvoon museon toisesta Instagram-tili @ita_uudenmaan_aluevastuumuseo vastaavanlaista laajempaa tietoa ei ole saatavilla, sillä se on itsenäinen tilinsä. Tili keskittyy alueellisen vastuumuseotiimin toimintaan. Vuoden 2024 aikana tili oli kuitenkin tavoittanut runsaat 600 seuraajaa. Vuoden aikana tilillä julkaistiin 11 postausta, joista tykättyimmät postaukset saavuttivat 48 tykkäystä (23.8. & 10.9.). Molemmat postaukset toivat esille Porvoon historiallista miljöötä historian ja nykyhetken kautta.

Porvoon museolla on myös käytössä Googlen YouTube-kanava Porvoon museo Borgå museum, joka ei ole ollut kuitenkaan kovin aktiivisessa käytössä. Kanavalla oli vuoden 2024 lopulla runsaat 30 tilaajaa. Vuoden 2024 aikana museo julkaisi kanavalla kaksi (2) videota: *Porvoon museon arkeologinen iltapäivä 2024* sekä *Siluetti. Pitkä ääriiviiva / Silhuett. Lång kontur. / Silhouette. The Long Outline*. Arkeologinen iltapäivä -video keräsi vuoden 2024 loppuun mennessä noin 130 katselukertaa, kun taas Siluetti-aiheinen video noin 1 500 näyttökertaa.

YouTube-kanavan ohella museolla on käytössä Googlen-yritysprofiili, jossa sillä on käytössään kolme eri kohdetta (Vanha raatihuone, Holmin talo ja toimisto) Yritysprofiilin avulla asiakkaat löytävät esimerkiksi museon yhteystiedot, reittiohjeet ja aukioloajat. Googlen käyttäjät voivat myös lisätä yritysprofiileihin arvosteluja ja itse ottamiaan kuvia. Ohessa tilastoa Google-yritysprofiilin tuloksista vuoden 2024 aikana.

6.1.4 Muu viestintä

Vanhalla raatihuoneella kuvattiin helmikuussa Jon Blåhedin elokuvaa Valitut (Rörelser).

Google-yritysprofilin tulokset: Vanha raatihuone

	Puhelu	Reittiohje	Sivustokäynti	Profiilin katselu	Haku
Tammikuu	2	197	30	956	302
Helmikuu	4	69	43	1075	349
Maaliskuu	1	72	49	1394	472
Huhtikuu	1	55	37	1530	521
Toukokuu	3	67	48	2288	827
Kesäkuu	4	142	93	3163	1478
Heinäkuu	5	188	154	5467	3256
Elokuu	2	175	102	4018	2064
Syyskuu	1	107	62	2308	1134
Lokakuu	0	86	50	2080	876
Marraskuu	3	78	23	104	662
Joulukuu	1	122	67	190	841

Google yritysprofilin tulokset: Holmin talo

	Puhelu	Reittiohje	Sivustokäynti	Profiilin katselu	Haku
Tammikuu	0	195	37	1154	405
Helmikuu	4	67	56	1451	560
Maaliskuu	5	93	53	1708	615
Huhtikuu	5	76	56	1617	535
Toukokuu	4	93	45	2225	721
Kesäkuu	1	132	88	3405	1473
Heinäkuu	6	111	129	5995	3452
Elokuu	3	181	105	4456	2258
Syyskuu	6	84	68	2777	1299
Lokakuu	6	99	87	2238	866
Marraskuu	5	62	48	115	471
Joulukuu	3	105	75	183	650

Google yritysprofilin tulokset: Toimisto

	Puhelu	Reittiohje	Sivustokäynti	Profiilin katselu	Haku
Tammikuu	5	29	3	189	70
Helmikuu	0	33	4	273	142
Maaliskuu	0	59	3	277	106
Huhtikuu	0	50	4	248	28
Toukokuu	0	40	3	183	47
Kesäkuu	0	51	2	308	110
Heinäkuu	1	41	1	500	248
Elokuu	0	41	5	286	99
Syyskuu	0	26	0	187	70
Lokakuu	0	50	2	216	98
Marraskuu	2	31	1	34	16
Joulukuu	2	49	4	55	65

6.2 Museokauppa

Museon aukioloajat pidentyivät kesällä ja se vaikutti myönteisesti myös museokaupan menestykseen. Museokauppaan teetettiin siluettinäyttelyyn liittyviä tuotteita, kuten postikortteja ja magneetteja, jotka tilattiin kotimaisilta yrityksiltä. Holmin talossa oli kesäkaudella myös Porvoon triennaaliin liittyvä näyttely, jonka myötä myös museokauppaan otettiin myyntiin esimerkiksi Jenni Tuomisen tuotteita, kuten postikortteja ja kulttuurikasseja.

Yhdessä Museokortin kanssa toteutettiin postikorttikesäetu, osta 3 maksa 2. Etu oli piristys muutenkin hyvään postikorttimyyntiin.

Holmin talon museokaupassa on second hand -myyntipiste, joka löysi vakiintuneen paikan ja keräsi runsaasti kiitosta kävijöiltä. Vanhoja näyttelykuvat ja käsikirjaston poistokirjat menivät hyvin kaupaksi.

Museokaupan tuotteiden valmistajat, tarinat ja taustat löytyvät henkilökunnan luettavaksi museokaupan lipunmyyntipisteeltä. Henkilökunta toimii tuotteiden asiantuntijoina, jotka osaavat avata tuotteiden tarinaa ja historiaa. Museokauppakokemus kruunataan henkilökunnan ja asiakkaan yhdessä luomassa vuorovaikutustilanteessa.

6.3 Museokortti

Museokorttien myynti on otettu hyvin osaksi palvelupolkua. Museon kävijämäärän nousu on kasvattanut myös museokorttimyyntiä, joka kasvoi 21 % edellisvuodesta. Uusia museokortteja myytiin 181 kpl ja uusintoja tehtiin 107 kpl.

Kuva: Ella Karttunen, Museokortti.

7 Organisaatio ja henkilökunta

7.1 Vakituinen henkilökunta ja heidän sijaisensa

Hallinto- ja tukitiimi

Lehto-Vahtera Johanna, FM, museonjohtaja

Haapoja Jaana, laskentatoimen merkonomi, toimistopäällikkö

Kaunisto Susanna, VM, museokauppavastaava (kuuluu myös yleisötyötiimiin)

Juntunen Antti, FM, medianomi (amk), viestintäsuunnittelija (9.12. alkaen)

Porkka Inari, MA, viestintäassistentti (11.11. saakka)

Sillanpää Katja, konservaattori (amk), museomestari (kuuluu myös kokoelmatiimiin)

Wahlström Iina, FM, näyttelytuottaja

Tiimi kokoontui 11 kertaa.

Kokoelmatiimi

Bergholm Solveig, FM, LTM konservaattori, amanuessi (luonnontiede)

Gustafsson Heidi, konservaattori

Jordas Lillemor, FM, tutkija (lainat ja talletukset, Porvoon museon taidekokoelmat)

Jämbäck Juha, FM, kokoelmapäällikkö (esinekokoelmat, perusnäyttelyt, historiallinen arkisto), tiiminvetäjä

Sillanpää Katja, konservaattori AMK, museomestari (kuuluu myös hallinto- ja tukitiimiin)

Widjeskog Susanna, FM, amanuessi (J. L. Runebergin koti, Porvoon kaupungin taidekokoelmat) työvapaalla 1.5.–31.10.

Korpela Mariaana (amanuessi, sijainen) (J. L. Runebergin koti, Porvoon kaupungin taidekokoelmat 24.6.–30.11. 50 % työaika)

Tiimi kokoontui 29 kertaa.

AVA-tiimi

Joutsalainen Mai, FM, kulttuuriperintötutkija

Korhonen Annika, konservaattori AMK, fil. yo., korjausrakentamisen asiantuntija (80 % työaika)

Toivonen Kirsi, rakennusarkkitehti, FM, rakennustutkija, tiiminvetäjä

Mustonen Riikka, FM, arkeologi

Tiimi kokoontui 37 kertaa.

Yleisötyötiimi ja avoinnapito

Backman Anne, FM, näyttelyvalvoja-opas

Johansson Sanna, TM, näyttelyvalvoja-opas

Jämbäck Margaretha, FM, museolehtori, tiiminvetäjä

Kaunisto Susanna, VM, museokauppavastaava (kuuluu myös hallinto- ja tukitiimiin)

Laes Liini (näyttelyvalvoja-opas, sijainen) 11.1.–31.5.

Mannerkoski Sirkku, huonekalurestauroinnin artonomi, museoapulainen/-siivooja

Tenhovuori Hannele, Huk, museolehtori, tiiminvetäjä

Törnroos Jenny, näyttelyvalvoja-opas, opintovapaalla 1.2.–31.5.

Tiimi kokoontui 10 kertaa.

Toimikunnat ja työryhmät

Johtoryhmä

Jaana Haapoja

Juha Jämbäck

Margaretha Jämbäck

Johanna Lehto-Vahtera

Hannele Tenhovuori

Kirsi Toivonen

Iina Wahlström (11.11. lähtien)

Johtoryhmä kokoontui 5 kertaa

Näyttelyryhmä

Solveig Bergholm

Mai Joutsalainen

Juha Jämbäck

Margaretha Jämbäck

Inari Porkka

Iina Wahlström

Ryhmä kokoontui 2 kertaa

Työsuojelutoimikunta

Heidi Gustafsson
Jaana Haapoja
Margaretha Jämbäck
Johanna Lehto-Vahtera
Katja Sillanpää
Kirsi Toivonen

Toimikunta kokoontui 3 kertaa ja järjesti kaksi turvakävelyä museomakasiinissa, Holmin talossa ja vanhalla raatihuoneella.

7.2 Määräaikainen henkilökunta

Halonen, Otto

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 3.1.–5.1, 7.1, 30.3, 11.4.–14.4, 25.4.–28.4, 17.5.–20.5, 24.5.–26.5, 29.5.–31.5, 1.9, 17.10.–18.10, 3.11, 6.11.–10.11, 30.11.–1.12, 21.12.–22.12. sekä 27.12.–29.12. (yleisötyötiimi ja avoinnapito)

Heikkilä, Meeri

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 25.10.–27.10. sekä 8.12. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Henriksson, Marina

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 20.3.–23.3, 10.5.–12.5, 16.5.–17.5, 19.5, 4.10. sekä 16.10.–18.10. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Jensen, Richard

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 20.5, 30.5, 1.9, 4.9.–5.9, 14.9.–15.9, 21.9.–22.9. sekä 26.10. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Jäntti, Eliisa

museotyöntekijä (Askola-Seura ry.) 6.5.–12.7. sekä 12.8.–3.9. (Sibbo Hembygdsförening rf) 7.10.–25.11.

Järvelä, Jiri

tilapäinen 14.7. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Korpela, Mariaana

1.5.–30.10.2024 ja 1.12.–31.12. (kokoelmatiimi, 50 % työaika)

Laes, Liini

11.1.–31.5 ja 1.8.–31.8. sekä tilapäisenä 7.1, 4.6.–9.6. sekä 25.10. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Laurén, Jari; valokuvaus ja graafinen suunnittelu

5.1, 16–17.1, 22.1, 12.2.–13.2, 19.2.–22.2, 11.3.–12.3, 14.3, 18.3, 21.3, 25.3, 5.4, 7.4.–9.4, 12.4, 16.4, 19.4, 28.4.–30.4, 3.5, 8.5, 10.5, 12.5.–14.5, 17.5, 20.5.–22.5, 27.5.–29.5, 4.6, 14.6, 16.6, 25.6.–26.6, 28.6, 9.10.–11.10, 21.10.–22.10, 24.10, 29.10, 31.10, 4.11, 6.11.–8.11, 13.11, 15.1. sekä 19.11.

Lehtinen, Hannele

1.1.–11.3. (AVA-tiimi/MIP-hanke)

Lepistö, Kaisa; konservaattori

26.2.–1.3, 22.4.–23.4. (kokoelmatiimi)

Luvela, Feetu-Pekka

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 20.5, 29.5. sekä 1.9. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Nymark, Engla

tilapäinen 3.1.–5.1, 7.1. sekä 13.1.–14.1. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Rantanen, Brita

tilapäinen 13.7.–14.7. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Rasinkoski, Olavi

tilapäinen 13.1.–14.1, 20.1.–21.1, 25.1, 14.2.–16.2, 2.3.–3.3, 9.3.–10.3, 4.5.–5.5, 11.5.–12.5. sekä 15.5. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Tukiainen, Helena

tilapäinen 3.1.–5.1, 7.1, 10.1.–14.1, 26.1.–28.1, 3.2.–4.2, 10.2.–11.2, 12.2, 17.2.–18.2, 21.2.–22.2, 24.2.–25.2, 28.2, 2.3.–3.3, 13.3, 16.3.–17.3, 24.3, 27.3.–28.3, 30.3, 3.4.–7.4, 17.4.–21.4. sekä 27.4. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Wahlström, Iina

5.2.–31.12.2024 (näyttelytuottaja)

Walander, Ronja

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 20.1.–21.1, 3.2, 3.3, 6.3, 9.3.–10.3, 20.3.–21.3, 23.3.–24.3, 27.3.–28.3, 30.3.–31.3, 6.4, 10.4, 17.4, 24.4.–25.4, 27.4.–28.4, 4.5.–5.5, 15.5.–16.5, 18.5.–20.5, 22.5.–23.5, 25.5.–26.5, 29.5, 1.9, 7.9.–8.9, 14.9.–15.9, 6.10, 20.10, 26.10.–27.10, 1.12, 7.12, 14.12.–15.12., 20.12.–22.12. sekä 27.12.–29.12. (yleisötiimi ja avoinnapito)

Vuorenpää, Riikka

1.6.–31.8. sekä tilapäisenä 10.5.–12.5, 18.5.–20.5, 6.9.–8.9, 11.9.–12.9, 21.9.–22.9, 25.9, 28.9.–29.9, 3.10.–4.10, 10.10, 12.10.–13.10, 17.10.–20.10, 24.10, 3.11, 7.11, 9.11.–10.11, 16.11.–17.11, 23.11.–24.11, 30.11, 1.12. ja 4.12.–8.12. (yleisötiimi ja avoinnapito)

7.3 Harjoittelijat

Grönqvist, Stella

Practicum 11.11.–20.12.

Illman, Kevin

Careeria (liiketoiminnan perustutkinto; markkinointiviestintä ja sisällöntuotanto sekä palvelumuotoilu) 30.9.–22.11.2024

Korpela, Alina

TET 30.9.–4.10.

Korpela, Mariaana

Turun yliopisto, museologia 12.2.–27.3.

Lönnroth, Cecilia

Practicum 23.10.2023–12.4.2024

7.4 Rekrytoinnit

2024 kuluessa järjestettiin kaksi avointa rekrytointia: kausityöntekijähaku maaliskuussa (33 hakijaa) ja viestintäsuunnittelijan haku loka-marraskuussa (40 hakijaa).

7.5 Henkilökunnan julkaisut ja esitelmät

Lehto-Vahtera, Johanna: *Johanna Lehto-Vahteran pieni näyttelytutkimus: Wilhelm Boijen siluettitaide*. Valtakunnalliset museopäivät Jyväskylässä 23.5.

Jämbäck, Margaretha: Luento Albert Edelfeltin 170-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Kiialan kartano 21.7.

Lehto-Vahtera, Johanna: *Wilhelm Boije. Itseoppinut siluettitaiteilija*. Esitelmä Europeaus-sukuseuralle. Cafe Cabriole 28.9.

Lehto-Vahtera, Johanna: *Museolaitoksen historia ja museoalan muutokset*. Museologian luento. Jyväskylän yliopisto 26.9.

Tenhovuori, Hannele: *Yhteistyötä veteraanien hyväksi. Selonteko Porvoon veteraaniasian neuvottelukunnan vaiheista 1989–2023*.

Tenhovuori Hannele: *Yhteistyötä veteraanien hyväksi*. Esitelmä Porvoon kaupungin Kansallisen veteraanipäivän juhlassa 27.4.

7.6 Henkilökunnan tilaisuudet

Kausityöntekijöiden perehdytyspäivä Museomakasiinissa 20.5.

Kesäjuhlat aamukahvien merkeissä Cafe Fanny 30.8.

TYHY-päivä 17.10. (Katajanokan jugend -kävely,
Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha sekä ravintola Sunn)

Influenssarokotuspäivä 23.10.

Tutustuminen Borgå Gymnasiumin kirjastoon 8.11.

Henkilökunnan joulupuuro Holmin talossa 5.12.

Henkilökuntakokouksia pidettiin 9 kappaletta.

7.7 Työhyvinvointikysely

Henkilökunnan työhyvinvointikysely toteutettiin ajalla 19.11.–30.11. Kysely toteutetaan Varman ja Zef Oy:n OTE-kyselyllä vuosittain. Kyselyn tulosten perusteella työhyvinvointi on hyvällä tasolla. Kokonaisarvosana oli 3,65 arvoasteikolla 0–5.

Henkilökuntaa tyhy-päivän vietossa. Kuva: Riikka Mustonen.

8 Toimitilat

8.1 Museorakennukset

Museon näyttelytilat sijaitsevat Vanhalla raatihuoneella (Jokikatu 45) ja Holmin talossa (Välikatu 11). Näyttelytilojen laajuus on 730 m².

8.2 Kokoelmatilat

Museokokoelmien säilytystilat sijaitsevat neljässä kiinteistössä, josta yksi on toimistotilojen kanssa samassa ns. museomakasiinissa (Raatihuoneenkatu 21). Yhteensä kokoelmatilojen suuruus on noin 2 000 m².

8.3 Toimistotilat

Museon toimisto sijaitsee museomakasiinissa, Raatihuoneenkatu 21.

Eri säilytystiloissa järjestettiin useita tarpeettomaksi käyneiden tavaroiden hävitystalkoita vuoden aikana kolme kertaa.

Museomakasiini. Kuva: Kirsi Toivonen.

9 Porvoon museoyhdistys ry.

9.1 Hallitus

Jäsenet:

Jukka Kullberg (pj.), Birgitta Palmqvist, Peggy Frankenhaeuser, Nina Johansson, Eva Liljeblom ja Johanna Tamminen.

Varajäsenet:

Jaana Lehtiö ja Marina Nyholm

Porvoon kaupungin edustajat:

Roope Lenkkeri ja Raija Tölkö

Porvoon kaupungin edustajien varajäsenet:

Aino-Marja Kontio ja Bodil Lund

Henkilökunnan edustaja:

Jaana Haapoja ja varaedustaja Mai Joutsalainen

Sihteerinä toimivat museonjohtaja Johanna Lehto-Vahtera ja hänen varahenkilönsä Juha Jämbäck

Hallituksen kokouksia pidettiin seitsemän. Kokoukset pidettiin Museomakasiinissa ja Holmin talossa. Kaikkiin oli mahdollisuus osallistua myös Teamsin välityksellä, lukuun ottamatta kokousta 5.12.

Vuosikokous pidettiin 21.3. Vanhalla raatihuoneella. Siihen osallistui 18 jäsentä.

Porvoon museoyhdistykseen kuului vuoden lopussa 152 jäsentä, joista 21 ainaisjäsentä ja yksi yhteisöjäsen (2023: 143, 20, 1).

9.2 Jäsenpalvelut

Hallituksen jäsenpalvelutyöryhmä suunnitteli jäsenistölle suunnattua ohjelmaa ja viestintää, joka toteutettiin yhteistyössä museon henkilökunnan kanssa. Jäsenpalvelujen kehittämisen tavoitteena on lisätä tietoisuutta Porvoon museosta ja Porvoon museoyhdistyksestä sekä saada yhdistykseen uusia jäseniä. Tähän tavoitteeseen päästiin 9 uuden jäsenen liittyttyä yhdistykseen vuoden 2024 aikana.

Kirjailija Juha Hurmeen esitelmä autonomian ajan kirjallisuudesta 7.2.2024.

Vierailu Borgå Gymnasiumin kirjastoon 15.4.

Albert Edelfelt 170 vuotta ja Siluetti. Pitkä ääriiviiva näyttelyiden esittely (Margaretha Jämbäck ja Johanna Lehto-Vahtera) 11.6.

Jukka Kullbergin esitelmä: 400 vuotta porvooolaisen kauppiastontin historiaa 29.8.

Vierailu Porvoon tuomiokapitulissa ja Piispantalossa 2.10.

Jouluglögitilaisuus Vanhalla raatihuoneella 5.12.

9.3 Museon ja henkilökunnan jäsenyydet

Yhdistys on jäsenenä Suomen museoliitossa (I lk), Suomen kotiseutuliitossa, ICOM:n Suomen komiteassa sekä (Avaintyönantajat AVAINTA ry työnantajaedunvalvontajärjestössä) Palvelulaitosten työnantajayhdistyksessä ja liittyi Museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKO ry:n jäseneksi. Museo toimii TAKO ry:n pooleissa 6: Taide, oppi ja kokemus ja 7: Trendit, vaikuttajat ja käännekohdat.

Bergholm, Solveig

Medlem i Entomologiska Föreningen i Helsingfors

Medlem i Finlands naturskyddsförbund

Grundande medlem i Muodonmuutoksia ry.

Medlem i Nordenskiöld-Samfundet

Medlem i Societas pro Fauna et Flora Fennica

Jämbäck, Juha

Itä-Uudenmaan Rakennussuojelusäätiön (Salvus) hallituksen jäsen

Nordiska Museumsförbundet i Finland – Pohjoismainen museoliitto, Suomen hallituksen jäsen (31.5. saakka)

Lehto-Vahtera, Johanna

ITE-Uusimaa-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja (16.2.2024 saakka)
Jyväskylän yliopiston museologian tulevaisuustyöryhmän (MUTU) jäsen
Liedon Vanhalinnasäätiön valtuuskunnan jäsen
Porvoon Länsirannan taideohjelman taiteenhankintaryhmät
Pyölniitun muisto ry:n hallituksen puheenjohtaja
Teatterimuseosäätiön hallituksen jäsen

Mustonen, Riikka

Suomen arkeologisen seuran jäsen
Suomen muinaismuistoyhdistyksen jäsen
Uudenmaan kulttuuriympäristötyöryhmän jäsen

Tenhovuori, Hannele

Porvoon kulttuuripolku-työryhmän jäsen

Toivonen, Kirsi

Uudenmaan kulttuuriympäristötyöryhmä jäsen
Itä-Uudenmaan Rakennussuojelusäätiön (Salvus) hallituksen varajäsen
Vanhan Porvoon rakennustapatyöryhmä (Vapora) jäsen
Mustiojen vesistövision ohjausryhmän jäsen

Wahlström, Iina

Hotelli- ja ravintolamuseon hallituksen varajäsen
Suomen museoliiton hallituksen jäsen

Widjeskog, Susanna

Porvoon Länsirannan taideohjelman taiteenhankintaryhmien ja Porvoon Puistokadun työryhmän jäsen
Porvoon Triennaali -yhdistyksen hallituksen asiantuntijajäsen
Taiteilijamuseoverkoston jäsen
TAKO pooli 7 museon edustaja

10 Liitteet

Henkilökunnan osallistuminen seminaareihin ja koulutuksiin.

*Kuvia Albert Edelfelt 170 -juhlänäyttelystä Vanhalla raatihuoneella.
Kuvat: Iina Wahlström (kuvat ylhäällä) Inari Porkka (alempi kuva).*

Holmin talon joulupöytä. Kuva: Jari Laurén.

PORVOON MUSEO BORGÅ MUSEUM

Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo | Museum med regional ansvar i östra Nyland
Raatihuoneenkatu 21, 06100 Porvoo | Stadshusgatan 21, 06100 Borgå | +358 40 83 80556
www.porvoonmuseum.fi | info@porvoonmuseum.fi

Facebook:
[@porvoonmuseum](https://www.facebook.com/porvoonmuseum)

Instagram:
[@porvoonmuseum](https://www.instagram.com/porvoonmuseum)
[@ita_uudenmaan_aluevastuumuseo](https://www.instagram.com/ita_uudenmaan_aluevastuumuseo)